

DIRVA

Nr. 67

Birželis-June 12, 1963

Cleveland, Ohio

Kapituliacija... išsimokėtinai

VENGRIJOS PAVERGĖJŲ DELEGACIJOS ĮSILEIDIMAS Į JUNGTINĘ TAUTAS SUTVIRTINO ĮTARIMĄ, KAD KENNEDY ADMINISTRACIJA MAINAIS UŽ CHRUSČIOVO SUTIKIMĄ ATSIIMTI SAVO RAKETAS IŠ KUBOS, SUTIKO PADARYTI TAM TIKRAS NUOLAIIDAS KITUOSE FRONTUOSE. — REZULTATE SUSIDURIAM SU KAPITULIACIJA PAGAL KLASIŠKĄ AMERIKONISKĄ BIZNIO BŪDĄ: IŠSIMOKĖJIMUI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pereitą savaitę Jungtinėm Amerikos Valstybėm nuo balsavimo susilaikius, Jungtinės Tautos į savo tarpą įsileido Maskvos pastatyto režimo Vengrijoje delegaciją, kuriai kelias į tą tarptautinį forumą buvo uždarytas po 1956 m. sukilimo kruvino numalšinimo. Nuo to laiko Vengrijos vyriausybė kas met siuntė delegacijas, tačiau jos kredencialai mandatų komisijos būdavo nepripažįstami teisėtais. Jungtinės Tautos paskyrė net specialų pareigūną Vengrijos problemai tirti: Naujos Zelandijos diplomata Sir Leslie Munro, kuris turėjo antikomunisto aureolę. Po Kubos krizės -- pereitų metų gruodžio mėn. -- Jungtinės Tautos su JAV palaiminimu Munro iš tų pareigų atšaukė, perduodamas jam skirtingą uždavinį pačiam generaliniam sekretoriui, kurio kraštas priklausė nuo komunistų malonės, burmiečiui U Thant. Šių metų gegužės mėn. Valstybės Departamentas paskelbė brošiūrą, kuria įtaigojama sunormalinti santykius su komunistiniu Vengrijos režimu, kartu prasidėjo spaudimas į JAV ambasadoje Budapešte pasisilpę kardinolą Mindszentį išvažiuoti į Vatikaną, ir pagaliau tas režimas buvo pripažintin kam atstovauti Vengriją JT forume. Tokiu būdu JAV visiškai kapituliavo Vengrijos klausime.

Žinoma, galima aiškinti, kad sykį Eisenhowerio administracijai nesiėmus konkrečių žygių 1956 m. sukilimo metu, dabar jau esą per vėlu kas nors padaryti, reikia susigyventi su realiu faktu, iš kitos pusės sunku suprasti, ką JAV kenkė tas faktas, kad Vengrijos pavergimas bent formaliai iki šiol nebuvo pripažintas. Juk Raudonoji Kinija ir šiais metais nebuvo įsileista į JT tik JAV įtakos dėka. Paaiškinimas tokio nelygaus elegeso gali būti tik toks, kad Vengrijos įsileidimas buvo Chrusčioviui reikalingas, o Raudonosios Kinijos -- ne!

Chicago Tribune, sugretinusi Vengrijos pripažinimą kartu su atitaukimu amerikiečių "Jupiterio raketų", nukreiptų į sovietų taikinius Turkijoje ir Italijoje (irgi po Kubos krizės) bei draudimu Kubos patriotams patiems kovoti su Castro režimu, išveda, kad Vengrija yra paskutinis įrodymas, kad administracijos politika siekia kapituliacijos pa-

gal išsimokėjimo planą!

Turint galvoje tokią politiką, kai kurių mūsų veikėjų pastangos iškelti Lietuvos klausimą Jungtinėse Tautose atrodo, švelniai tariant, per ankstyvos (ar teisingiau: per vėlyvos), nes jos nesutinka su administracijos generaline linija, jei tos linijos ir nevadintumėm "kapituliacija", o parinktume kokią daugiau diplomatiškai skambantį žodį. Kai savo laiku kolumnistai Scott ir Allen pirmieji pranešė apie JAV atsisėdimo į pabėgėlių politinius veiksmus pasikeitimą, ALT tai bandė paneigti. Bet štai neseniai kitas kolumnistas Edgar Ansel Mowrer, gegužės 23 d. kalbėda-

mas apie naują Valstybės Departamento politiką Vengrijos atžvilgiu, rašė:

"Reikšminga, kad Washingtonas, tas gandų lizdas, neseniai buvo pilnas kalbų apie naują Amerikos nusistatymą Rytų Europos pabėgėlių atžvilgiu. Pagal tas kalbas, Valstybės Departamentas ir kiti pareigūnai įspėjo vadovaujančius pabėgėlius, kad nors mes jaučiam simpatijos jų pastangom išvaduoti savo pavergtus kraštus -- ir tai visu 100% -- mes negalime jiems jokių būdu leisti sudrumsti mūsų pastangas kaip galima daugiau atpalaiduoti įtampą su rusais daugelyje sričių". (Cituoja iš Washington Post gegužės 23 d. Nr.).

Mowrer teisingai pastebi, kad ir sutinkant, jog Vengrijos komunistų režimas yra sušvelnėjęs, JAV politikos tikslas turi likti jos laisvė, nes tol kol komunizmas valdo bilijoną žmonių, nėra įmanoma tikra taika, kurios taip siekia Kennedy administracija.

Idomu, kad kitas kolumnistas - Holmes Alexander -- kalbėdamas apie tokį administracijos siekimą (Nukelta į 2 psl.)

LIETUVOS NAUJENŲ ATRANKA

IŠRASTŲ IŠRADIMŲ IŠRADINĖJIMAI

Vilniaus elektros suvirinimo aparatų gamyklos konstruktorius Vytautas Didžiulis ir matavimo laboratorijos viršininkas Henrikas Šatkevičius sukonstruktavo naują dulkių siurbį Saturną. Išradimas užpatentuotas Maskvoje. Saturnas esąs daug tobulesnis už Ventą -- toje pačioje įmonėje ligi šiol gamintą siurbį. Lengvesnis, gražesnis, pigesnis, tylesnis ir naudingesnis. Juo esą galima valyti patalpas, baldus, laistyti gėles (kur nėra vandentiekio?), dažyti ir atlikti kitus darbus. Šių metų antrąjį pusmetį Saturnų būsią pagaminta apie 40 tūkstančių.

Tai yra kamuolio tipo siurblys (su žiedu aplinkui, todėl, tur būt, Saturnu ir pavadintas), kokie Amerikoje, tarp kitų tipų buvo garsinami prieš apie tuziną metų. Ir jų ypatumai maždaug tokie patys, išskyrus gėlių laistymo uždavinį (mat, kitur vandentiekis visur yra įtaisytas anksčiau negu elektra, tad siurbliu pagalba gėlėms laistyti nereikalinga).

Šios naujienos pranešimas Lietuvoje pateikiamas prisilaikanti Maskvos į Lietuvą atvežto stiliaus: stengiantis sudaryti įspūdį, kad "mūsų šalis žengia pirmą visų visose srityse". To pirmumo, išskyrus "sputnikus", tačiau dar nėra. Beveik visose kitose srityse išradinėjami kitur jau seniai išrasti dalykai. Tiks-

liau tariant, kitur išrasti dalykai dažniausia tik pavėluotai kopijuojami. Radijo, televizijos imtuvai, magnetofonai, automobiliai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos ir kiti populiarūs technikiniai įtaisai Rusijoje, taip pat ir Lietuvoje pasirodo kaip didžiulės naujienybės, bet jau toli atsilikusį, kitur pasenusių modelių, nors kainos rubliais neatsilieka nuo vėliausių atitinkamo masto modelių kainų doleriais (kai rubliui uždirbti reikia apie ketveriopai daugiau pastangų, negu doleriui uždirbti).

Šiuo metu, tarp kita ko, yra garsinamas "tiesiog stebuklas" -- iš dviejų Vilniaus miestų (Nukelta į 2 psl.)

PASIKEITIMŲ IR REFORMŲ NESULAUKANT

JURGIS ŠATORIUS,
Dirvos spec. korespondentas
Brazilijoje

reikia pagalvoti, kaip šį milijoninę projektą patenkinamai įvykdyti. Gal ne taip jau svarbu, kaip ūkininkams dalinamoji žemė bus įsigyta iš didžiųjų žemvaldžių; daug svarbiau, kuomi šią žemę ūkininkai apdirbs, kuopatė, kad ji duotų derlių, iš ko pastatyti trobesius, kur gauti gyvulius ir t.t. Atrodo, kad daugelis klausimų sunkiau sprendžiami, negu įsivaizduoja demagogai, turint galvoje nepavydėtiną krašto finansinę būklę. Tur būt niekas neabejoja, kad žemės reforma Brazilai privalo įvykdyti be paskolų, kurių ir taip jau prisirinkę, kad net laikraščiai rašo, jog vyriausybė bus įsisi skelbti skolų mokėjimo moratoriumą! Aišku, šie pranešimai oficialiai yra nuneigiami, kaip "neturį jokio pagrindo".

Kalbant apie krašto finansus, reikia prisiminti, kad kruzeiras gavo naują smūgį. Jis gana gerai laikėsi, kol finansų ministeris derėjosi dėl paskolos Amerikoje ir trumpą laiką jam sugrįžus iš šios gana pasisekusios viešnagės. Tada kruzeiro vertė buvo 475 už vieną JAV dolerį. Niekam nelaukiant, bal. 23 d. vyriausybės dekretu už dolerį oficialiai bankams leista mokėti po 600 kruzeirų, perkant ir parduoti dolerį už 620 cr. Aišku, kad laisvoje prekyboje, dolerio vertė taip pat

Padas Mečkauskas
4222 Euclid Str.
E. Chicago, Ind.

ANTANAS OLIS -- LIETUVIŲ TAUTOS ATSTOVAS

STASYS LOZORAITIS

Antanas Olis priklauso prie tų žmonių, kurie yra padarę man gilų įspūdį ir palieka mano atmintį. Ir štai dėl ko. Aš turiu prisipažinti, jog man nedaro įtakos, jei kas taip energingai dėsto savo idėjas, lyg verstų mane tuojuo jomis patikėti. Tai sukelia many pirmiausiai mintį, kad tos

siems, bet ramiai ir kartu autoritetingai pateikdavo jį klausytojams apgalvoti ir -- laisvu sprendimu -- priimti. Čia, manau, buvo Olio didelio pasisekimo priežastis, to pasisekimo, kurį jis, dar jaunas žmogus, turėjo

Velionis Antanas A. Olis.

idėjos nėra teisingos, jei man neduodama galimumo jas apgalvoti. Kitaip yra, kai bendrakalbis pateikia man savo pažiūras tokiu būdu, kad aš pats priečiau prie išvados, jog jos pagrįstos. Man atrodo, kad toks pasikeitimo nuomonėmis kelias sudaro demokratinės kultūros esmę, be kurios demokratinės formos neturi prasmės.

Antanas Olis buvo gilių demokratinių kultūros žmogus. Man teko daug kalbėti su juo dviese, būti su juo kelių žmonių pasitarimuose, girdėti jį kalbant didesniuose susirinkimuose. Visom tom progom aš mačiau jame žmogų, kuris pats turėdamas aiškų nusistatymą kalbam dalyku, neprimetė jo kitiems, negrąšino perkūnais kitaip manantie-

Adv. Antanas Olis, min. Stasys Lozoraitis ir buv. Illinois gubernatorius Adlay Stevensonas 1949 metais S. Lozoraičiui lankantis Chicagoje.

ties Amerikos amerikiečių, tiek Amerikos lietuvių tarpe. Šituo atžvilgiu jis buvo ryškus Amerikos demokratijos atstovas.

Ir lygiu būdu jis buvo vienas priešakinių lietuvių tautos atstovų bei veikėjų. Pasiekęs savo gabumais ir darbais svarbią padėtį

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* PREZIDENTAS KENNEDY birželio 10 d. pasakytoje kalboje pareiškė, kad "trys didieji" (Kennedy, Chrusčiovas ir Macmillanas) susitarę tęsti Maskvoje pasitarimus nusiginklavimo klausimais.

Pasitarimai vyks tarp aukštųjų valstybių pareigūnų.

Tik ką iš Maskvos grįžęs anglų darbiečių partijos vadas Wilsonas pareiškė, kad iš pasikalbėjimo su Chrusčiovu nuotaukų neatrodo, kad būsimieji pasitarimai būtų vaisingesni už Ženevoje vykusius.

* JAV DELEGACIJA PRIE JTO gavo instrukcijas nekludyti Vengrijos atstovų įsileidimui, tikint, kad tuo būdu Sov. Sąjunga panorės užsimokėti atsilikusias duokles.

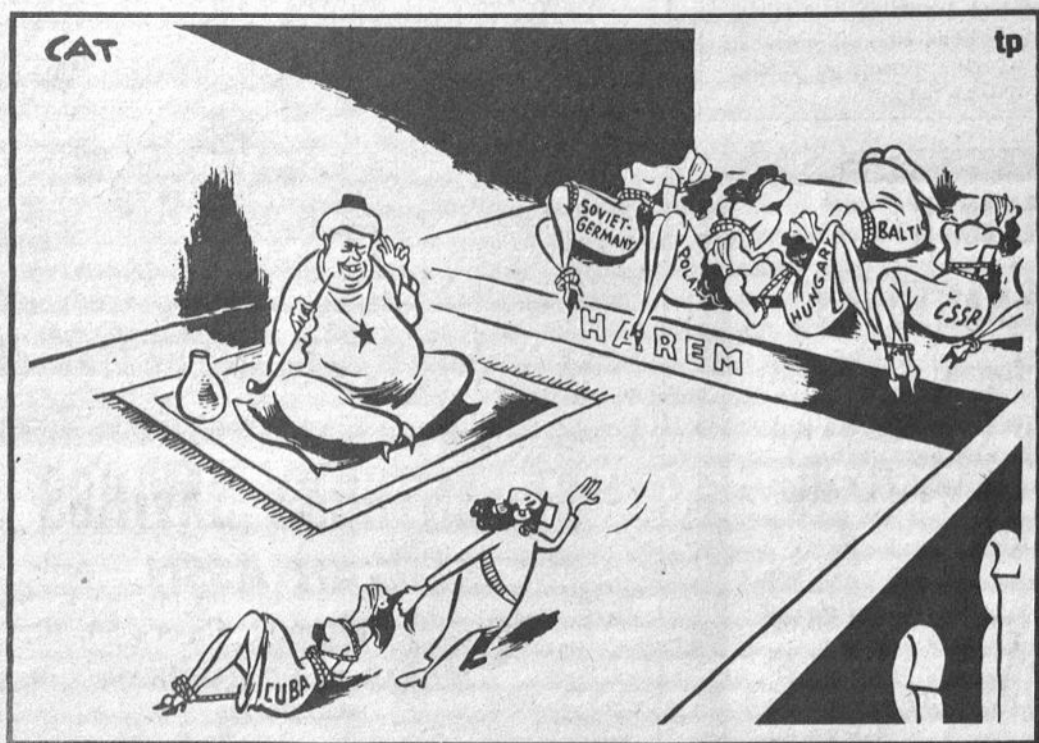
Kad išgelbėjus JTO nuo bankroto, JAV įmokėjo dar 2 ml. dol., kad išlaikytų "taikos operacijas" Kongo ir Vid. Rytuose.

* AMERIKOS VALSTYBIŲ ORGANIZACIJOS SPECIALUS KOMITETAS savo raporte praneša kad iš Kubos plaukiąs subversijos aktyvumas kas kart plačiau reiškiasi Pietų Amerikos valstybėse, šiuo metu ypatingą dėmesį kreipiant į Venezuelą, kur neseniai buvo užpulti ir nužudyti keli JAV karinės misijos nariai.

* DAUGELIS JAV LAIKRAŠČIŲ VEDAMŲJŲ ABEJOJA numatytos prezidento Kennedy kelionės Europon verte.

Vak. Vokietija gyvena kanclerių pasikeitimo erą, Italijos vyriausybės sudarymo sunkumai nesuteikia bazės deryboms, Vatikanas -- vakuumas, gi Anglijoje Macmillano vyriausybė gyvena didelės krizės dienas, susikompromitavus karo ministeriui.

Vienintelė valstybė, tai Prancūzija, kur derybos su de Gaulle turėtų didesnės reikšmės, bet iš ten niekas nesiunčia kvietimo atsilankyti...

-- Dar vieną vergę jūsų haremui!...

Balys ir Juzė Brazdžioniai

BALYS BRAZDŽIONIS ŠVENČIA LIETUVIŠKO RADIO VEIKLOS DEŠIMTMEČĮ

Vieni žmonės mėgsta aklinai užsidaryti savybės klate, niekur nieko kito neveikti, kaip tik rūpintis savo asmeniškos gerovės reikalais. Kiti gi priešingai -- eina, juda, dirba daugiau visuomeniškiems reikalams, negu savo asmeniškiesiems. Prietokių žmonių priklauso ir Balys Brazdžionis. Ir kur tik nesutiksi šį malonaus būdo, energingą ir judrų vyrą: jis visuomenininkas, organizacijų veikėjas, lietuviškus

spaudos bendradarbis, filmuotojas, radijo kalbėtojas ir visokių gerų lietuviškų darbų vykdytojas.

Šiomis dienomis Balys Brazdžionis švenčia lietuviškojo radijo veiklos dešimtmetį. Tiek metų Chicago ir jos apylinkių lietuviai jau jį girdi kalbant, žinias, naujienas ir visokius lietuviškus reikalus pranešant kasdien per Sophie Barcus šeimos radijo lietuviškąją valandą. Kaip radijo kalbėtojas ir komentatorius jis yra populiarus lietuvių tarpe.

Chicago didžiojoje Marquette Parko lietuvių kolonijoje Brazdžionių šeima yra visiems gerai žinoma. Juzė Brazdžionienė, čia gimusi ir augusi lietuvaitė, labai gražiai kalbanti lietuviškai ir nemažiau už mus besisielojanti pavergtos Lietuvos reikalais, nors jos niekada ir nėra mačiusi. Ji yra šios kolonijos pašto agentūros vedėja ir toji pašto įstaiga yra jų namuose 2646 West 71 St. Ten pat jie turi televizijos, radijo, rašomųjų mašinelių ir įvairiausių suvenyrinių dovanų krautuvę. Bal Brazdžionis taipgi yra žinomas televizijos ir radijo specialistas. Brazdžioniai remia lietuviškus reikalus. Stambesne au-

MOTINOS DIENA TĖVIŠKĖS PARAPIJOJE

Jau nuo pat lietuvių Tėviškos parapijos įsikūrimo, motinos dienos minėjimą praveda patys jauniausieji parapijiečiai. Pradžioje jį suruošdavo Tėviškos jaunimo ratelis vien savo pajėgomis, vėlesniais metais duota proga ir Sekmadienio mokyklai savais sugebėjimais mamytės pradžuginti.

Iš ryto Tėviškos jaunimo ratelio nariai pasitiko mamytės prie bažnyčios durų prisegdami joms po gėlytę, o po pamaldų parapijos salėje jaunimas pavažiavo jas ir kitus svečius užkandžiais ir kavute.

Tai diena pritaikintą programą išpildė Sekmadienio mokyklos mokiniai, kurios paruošimu rūpinosi Dr. med. Adelė Trakienė.

Alg. Kleinaitis

Dr. Adelė Trakienė, ilgametė Tėviškos parapijos sekmadienio mokyklos vedėja su dalimi tos mokyklos mokinij.

Nors Sekmadienio mokyklos užduotis pirmoje eilėje mokinti vaikučius krikščioniškų dėsnių tėvų kalba, bet kartu duodama vaikams progą pasireikšti lietuvių rašytojų ir muzikų kūrybomis. To pasekoje kiek parapijiečiai, tiek ir jų svečiai ne kartą galėjo džiaugtis savo vaikų gabumais ir jaunojo

tautos atžalyno talentais. Kad tas pasiektų ir kad tuo keliu toliau einama, tai didžiausias nuopelnas Dr. Adelės Trakienės, kuri neatsižvelgdama į einamas atsakingas pareigas valstybinėje ligoninėje, kiekvieną metų sekmadienį paaukoja šiai mokyklai. Kiek pasišventimo, kantrumo ir atsidavimo toks jos darbas per visą vienuoliką metų iš jos pareikalavo.

Tos dienos proga daugelis minėjimo dalyvių pirmą kartą išgirdo kalbant naująjį Tėviškos jaunimo ratelio pirmininką Algimantą Kleinaitį. Jam teko jo vadovaujamo lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškos jaunimo ratelio vardu pasveikinti mamytės ir pasakyti diena pritaikintą kalbą. Nors ir jis jau ne Lietuvoje užaugęs, bet laisvai ir prasmingai lietuviškai kalbąs jauno-

Alb. V-as

lis, savo kalba gerai užsiangažavo klausytojų tarpe. Pirmiausia dėkojo motinoms už savo vaikų mokymą tėvų kalba. Tėvų kalba ne tik palaikanti jauną žmogų mūsų bendruomenėje, pareiškė jaunasis kalbėtojas, bet kartu jis esąs apsaugotas nuo įvairių mūsų didmiesčių pavojų. Jeigu motinos į tai neatsižvelgtų, tai joks kunigas, joks jaunimo vadovas negalėsiantis jų vaikų ateities šviesia padaryti. "Tad ir šios parapijos gyvybės versmė išsėks, o kartu ir mūsų tautos dalis sunyks, jeigu vaikuose nebus ugdoma lietuviškoji dvasia, kalba ir galvosena", savo kalbos užbaigoje priminė Tėviškos jaunimo ratelio pirmininkas Algimantas Kleinaitis.

Gražų įspūdį paliko Birutės Leipaitės padėklamuotas Martos Jurgaitienės eilėrašitis mamų garbei, kuris ne vieną jautrią širdį sujudino.

(vb)

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

to dalių jau galima be centrinės tarpininkavimo automatinio telefono iššaukti Kauno telefono abonementus, o rudenį jau gal bus galima taip automatiškai telefonuoti net į Klaipėdą, gal net į Šiaulius ir Panevėžį. Toki "stebuklai" dedasi Vilniuje tuo metu, kai centrinės tarpininkavimas jau baigiamas užmiršti visame Šiaurės Amerikos kontinente, ir kai šį rudenį jau numatomas toks automatinis susisiekimas tarp Amerikos-Europos.

Žinių apie tai Lietuvos laikraščiuose nėra. Taip pat privatiems asmenims nepavyksta gauti ir žurnalo, iš kurių dedamų skelbimų galima matyti, koki užsienio dabar automobiliai, radijo ar televizijos imtuvai, šaldytuvai, foto aparatai, baldai ir kiti dalykai, įskaitant ir dulkių siurblius (ir iš kurių galima matyti taip pat ir tų dalykų kainas). Bet konstruktoriai žiniomis apie

tuos dalykus aprūpinami. Jie turi matyti, kas kitar yra, ir yra skatinami išradinėti. Lietuviai konstruktoriai (ir architektai) imlūs ir gabūs. Nors ir pasivėlindami, nors daugelį jau ir išrastų dalykų, jie sugeba dar kartą išrasti, pritaikyti, ir suteikti krašto civilizacijos veidui bruožų pagal gerai pasirinktus pavyzdžius. Tai, žinoma, sėkmingiau reiškiasi architektūroje, nes tie gaminiai pasilieka vietoje. (Iš 40,000 naujų siurblių nežinia kokią dalį gaus ir pajėgs kas nusipirkti Lietuvoje). (LNA)

Brazilija...

(Atkelta iš 1 psl.)

gerovių, krašte auga susisiekimo kelių tinklas. Gegužės 30 d. buvo atidarytas Rio - Bahia plentas. Šio plento nutiesta virš 1,000 mylių, kuris jungia šiaurinę ir pietinę Braziliją. Tai yra pats didžiausias plentų statyboj įvykis 1963 m. Šį plentą nutiesti kainavę virš 45 bilijonų kruzeirų ir prie jo tiesimo pastoviai dirbė apie 10,000 darbininkų. Iš Rio de Janeiro pasiekti Salvador miestą automobiliu reikės tik trejetas dienų kelionės, o į Recife uostą iš Rio būsia galima nukakti per 5 dienas. Turint galvoje milžiniškus atstumus, tai didelis brazilų laimėjimas. Aišku, kad šis plentas suvaidins labai žymų vaidmenį krašto ekonominiame gyvenime, sujungdamas pietų-centro sritis ir vakarinius plotus su šiaurės rytų Brazilija.

Norėčiau taip pat priminti apie jau gan seniai laukiamus vyriausybės pasikeitimus. Nors to ir nebuvo laukta, bet savo atsistatydinimus prezidentui įteikė teisingumo ir vidaus reikalų ministrai. Kalbama, kad dabartinis finansų ministeris San Tiago Dantas noris užimti užs. reikalų ministerio kėdę, nors prezidentas pageidauja, kad Dantas liktų savo poste.

Kapituliacija...

(Atkelta iš 1 psl.)

kelia klausimą ar Amerikos žmonės pritaria tokiai politikai "Would the American people approve such policy if they new about it?" Tai patirti, sako Alexander, būtų vienas kelias -- debatai senate. Tai galėtų atsitikti, jei koks drąsesnis senatorius kaip Dodd, Keating ar Goldwater tą klausimą iškeltų visoje plotmėje. Tai galėtų įvykti kitais metais (kad ir pavėluotai), jei respublikonai užsienio politiką paverstų pagrindiniu prezidento rinkimų klausimu.

ECHO VALLEY

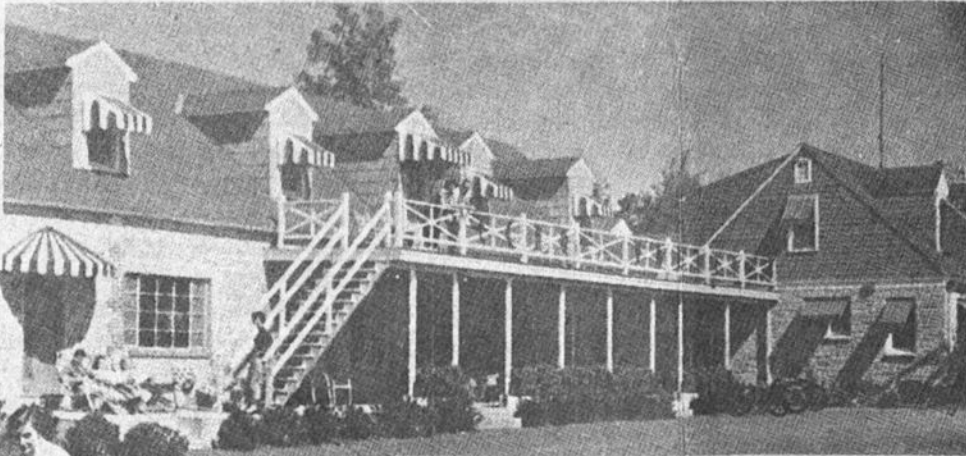
Lietuviai savininkai
ELENA ir JULIUS GARMAI
Visus malonai kviečia atvykti
iš anksto kreiptis:
ECHO VALLEY
ECHO LAKE, PA.
Tel. (Area 717) 424-1920.

Nuolaidos: organizacijoms, stovykloms, suvažiuojantiems.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

ATIDARYTA ISTISUS METUS.

DŽIAUGSMAS — POILSIS IR RAMYBĖ
POCONO KALNUOSE.

Kur vakar dienos malonumai — tampa rytdienos maloniais prisiminimais...

Puikūs ir patogūs kambariai su televizija, radijo ir voniomis, arba atskiri nameliai.

Modernus baras, didelis maudymosi baseinas ir ežerėlis, 20 akrų miško, visokiausias sportas vasarą ir žiemą, šokiai ir geras lietuviškas maistas.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NĖS DIVIDENDA NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRASVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IŠ TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAIŠKAS, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

DIRVA

★★★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunas.

R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

LIETUVIAI TĖVYNĖJE IR PASAULYJE

Santrauka dr. J. Balio paskaitos, skaitytos Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime gegužės 31 d. St. Louis mieste.

Gyvename didžiausią visoje mūsų istorijoje savosios tautos išblaškymą plačiame pasaulyje. Kas galėjo prieš 20 metų pagalvoti, kad tokioje Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje atsirastų lietuviškos kolonijos, kad Vorkutoje ir Kazakstane tūkstančiai lietuvių suras sau kapus.

Pagal sovietiską visuotinį gyventojų surašymą, 1959 m. sausio 15 d. dabartinės Lietuvos ribose gyveno 2,151,000 lietuvių tautybės žmonių. Už Lietuvos ribų, bet Sovietų Sąjungos valdomose srityse, dar buvo rasta 175,000 lietuvių. Tai ištremtieji ir dar neišmirę lietuviai, iš seno gyvenę Latvijoje, Gudijoje ir kitur. Laisvuose Vakaruose lietuvių skaičius visai apskaičiuojamas: vieni jų priskaito arti milijono, kiti -- vos ketvirtį to skaičiaus. Tiesa, kad Vakaruose yra nemaža lietuvių kilmės žmonių, bet daug mažiau tėra tokių, kurie jaučiasi esant lietuviai ir nori toki išlikti.

Mes, kol dar neišmirėme, turime padėti savo tautai kovoje už būvį ir laisvę savo žemėje, kuria nei mes, nei mūsų vaikai greičiausiai jau nebepasinaudosime. Vieno žmogaus amžius tautos istorijoje yra tik akimirka. Mūsų uždavinys -- padėti tautai gyvai išlikti savo žemėje. Viską turime daryti, kad lietuvių neišliktų hetitų, etruskų, jotvingių ar senprisių likimas.

Visi žinome, kad JAV gyvena gausiausia ir pajėgiausia lietuviškos emigracijos dalis. Ir intelektualiai, ir politiški, ir materialiai tai jau yra tam tikra jėga, kuri ir sovietams kelia rūpesčio. Kartais jie mus plūsta, nuteisia už akių, tai vėl it atbulą ranka paglosto, pasitilo saldinių ir perša mums savo meilę, kuri, žmonių posakiuariant, yra "nuoduose mirkta".

Mes negalime nesidomėti, kas dedasi šių dienų Lietuvoje. Neturime viską vaizduotis nei per daug tamsiomis, nei per daug šviesiomis spalvomis. Mes turime pažinti, kokia yra tikroji padėtis tėvynėje.

Ne visi gali tą padėti sekti ir tinkamai ją įvertinti, todėl reikia pasitikėti tais, kurie turi progos sekti spaudą, radiją, pasikalbėti su iš anapus atvykusiais žmonėmis, ir kurie moka faktus išaiškinti, skaityti tarp eilučių.

Svarbiausias šiuo metu tėvynėje likusių tautiečių uždavinys yra biologiškai išlikti gyviems. Turime suprasti, kad viskas bus prarasta, jei per ateinančius 20-30 metų tėvynėje lietuviškai kalbančių ir lietuviškai besijaučiančių pasilikis mažiau, kaip pusė visų gyventojų. O rusai dės visas pastangas, kad taip atsitiktų. Pagal sovietų statistiką, 1959 m. Lietuvoje lietuvių sudarė 79,3% visų gyventojų (iš tikrųjų lietuvių nuostimis galėjo būti nukritę iki 69, o 1939 m. buvo 80,6%) Rusų nuostimis nepaprastai pakilo: nepriklausomoje Lietuvoje buvo vos apie 2,5%, pagal oficialią 1959 m. statistiką jų buvo 8,5%, tačiau yra duomenų, kad rusų tuo metu buvo jau apie 17% viso krašto gyventojų. Rusifikacija vyko ir caro laikais, tačiau dabar ji yra dar spartesnė. Būdinga, kad 1959 m. net 10,2% nerusų Sov. Sąjungos gyventojų savo gimtąją kalbą laikė rusų kalbą. Vadinasi, apie 9,4% tautinių mažumų savo gimtąją kalbą jau buvo pamiršę. Už tai juos "Pravda" pagyrė, kaip "pažangius". Komunistų partijos XXII suvažiavimo programoje kad ir sukurtai, bet nedviprasmiškai pasakyta, kad visos Sov. Sąjungos tautos turėsiančios susilieti į vieną tautą ir priimti vieną bendrą kalbą, kuri bus, savaime aišku, rusiška.

Žinoma, tas jų idealas nebus pasiektas per artimuosius 10 ar 20 metų, bet viskas daroma ta kryptimi. Tik Pabaltijo tautoms, armėnams ir gruzinams dar neprimestas rusiškas alfabetas, o moldavai, suomių-ugrų tautos ir kitos tautinės mažumos turėjo atsakyti lotyniško alfabeto ir priimti kirilicą. Dabar nerusiuose kraštuose taip vadinamoje rusų dėstomąja kalba mokyklose, kurių skaičius kaskart didinamas, respublikinė kalba padaryta tik pasirenkamąja kalba, taip kaip anglų ar vokiečių, kai

dar neseniai respublikinė kalba ir tokiose mokyklose buvo privalomas dalykas. Literatų suvažiavime Maskvoje buvo bandyta įteigti, kad respublikinių literatūrų iš

tas Korsakas, Antanas Venclova, dabar baramas Lenino premijos laimėtojas Miezėlaitis už formalizmą, simbolizmą ir estetizmą, t.y. už grynų propagandos

Dr. Jonas Balys paskaitos metu ALT Sąjungos seime St. Louis mieste.
Vyt. Gedgaudo nuotrauka

viso nesą, esanti tik viena tarybinė literatūra, o ji yra rusiška. Šitokiam aiškinimui pasipriešino tarybinių respublikų rašytojai, bet kaip kompartija tars, taip ir bus. Lietuvos istorija nedėstoma Lietuvos mokyklose, kaip atskiras dalykas, tik kaip Rusijos istorijos dalis. Kas žino, kaip ilgai dar bus leista dėstyti lietuvių kalbą, literatūrą ir geografiją. Tačiau netenka abejojoti, kad daugelis lietuvių komunistų ir komjaunuolių kovoja ir kovos prieš rusifikaciją ir tos sovietų vadinamos "nacionalistinės atgyvenos" dar neišnyks nei už 20 ar 30 metų. Neapykanta kolonistams ir imperialistams rusams visuose pavergtuose kraštuose tik didės.

Kad ir gyvendami sunkiose sąlygose, mūsų tautiečiai pavergtose tėvynėje yra pasiekę kai kurių laimėjimų mokslo ir meno srityse. Tariant rašytojo žodžiais "Ir pavergtą tautą kartais esti nepaprastai išryškina. Skaušmas suteikia pajėgų didelėms darbams ir dar didesniems pasiryžimams." Tad mes turime tinkamai įvertinti savo tautiečių pasiekimus tėvynėje, jų darbštumą ir sumanumą. Kai kurie Mokslių Akademijos institutai yra išleidę vertingų veikalų, nors dažnai ir medaus statinėse yra pridėtas ir šaukštas deguto. Yra išleista vertingų veikalų iš kalbotyros, tautosakos, etnografijos, archeologijos, liaudies meno ir geografijos - geologijos sričių.

Blogai yra su istorija. Šlykščiausia mūsų istorijos falsifikacija yra J. Žiugždos redaguota "Lietuvos TSR istorija" (pirmas tomas išėjo 1957 m.) Tačiau ir tai dar nebuvo pakankamai gerai, kad pasitenkintų kompartiją. Todėl visas antras to veikalas tomas, išleistas 1959 m., buvo įsakytas sunaikinti. Mat jame buvo aprašomas 1861-1917 m. laikotarpis ir kaip nepalankiai atsiliepta apie caro valdžios darbus Lietuvoje. Autoriai pamiršo, kad viskas, ką daro rusai, yra gera ir pažangiu, nesvarbu, ar tai bus caro ar tarybinės valdžios darbai. Todėl nauja pataisyta to tomo laida būsianti išleista šiais metais. Tačiau reikia pripažinti, kad yra vertingi keli tomai Kosto Jablonskio surinkty ir suredaguoty įvairių mūsų istorijos šaltinių ir dokumentų, nors ta atranka yra vienašališka.

Dailiosios literatūros sritis yra tas kietas kšnis, kurį komunistai visai bando gromuliuoti, tačiau iki šiol tik paviršutiniškai teisingai suvirstinti. Rašytojai, kaip kokie piemenys, nuolatos yra kompartijos barami ir mokomi, ir jie turi atgaillauti. Buvo išbarti Sirijos Gira, Kos-

stoką ir Lankauskas, kam jis dabartinį Lietuvos gyvenimą pavaizdavo pilną nevilties, pesimizmo, iš pačių tamsiausių pusių. Komunistai pyksta, kam mūsų rašytojai vis ima temas iš praeities (pvz. Grušo tragedija "Herkus Mantas", Mykolaičio-Putino romanas "Suklėliai", Klovos opera "Pilėnai"), o nerašo apie kolūkiečių - vergų ir Kazakstano "savanorių" laimingą gyvenimą.

Pagal Benio Babrausko apskaičiavimus, 1946-1960 m. laikotarpį laisvųjų gyvenančių lietuvių rašytojų buvo išleistas 289 knygos, tuo tarpu okupuojant Lietuvoje per tą patį laiką buvo išleista tik 191 lietuvių rašytojų knyga (98 knygom mažiau). Tik dramų Lietuvoje buvo daugiau negu dvigubai išleista, kaip išėivioj (santykių 28 ir 10). Mat dramų labai reikia teatrui. Žinoma, beveik visos pjesės yra tendencingos, tačiau kai kuriuos veikalus įdomu paskaityti, nes jie daug atskleidžia iš šių dienų gyvenimo Lietuvoje. Sakysim, jauno ir gausaus rašytojo Kazio Sajos pjesė "Nerimas" tik vienas iš metų jaunųjų dar tik komunistiniu idealu ir, kaip geras komjaunuolis, įskundžia savo tėvą, komunistą ir žmonės vadovą, kuris yra visiškai sumiesčionėjęs, besirūpinąs tik savo karjera, namu, automobiliu, moterimis, na, ir kaip tipingas miesčionis, stengiasi parūpinti geresnį gyvenimą savo sūnui, užtat pasamdo neturtingą jaunui atlikti darbo prievolę savo stnaus vardu. Pagal komunistinę politiką, galima kritikuoti atskirus asmenis, bet negalima kritikuoti sistemos ir kompartijos, kuri yra neklaidinga, kaip geriamas katalikams popiežius.

Tėvynėje pasilikusiems tautiečiams reikia kaip nors sugyventi su kompartija, nes tai gyvybės ar mirties klausimas. Tad nesukubinkime smerkti mūsų tautiečių, likusių tėvynėje, jei vienas ar kitas jų žygis ar pakalbėjimas bei parašymas mums nepatinka. Ne tas yra didvyris, kuris sugeba beprasmingai mirti, bet tas, kuris sugeba prasmingai gyventi. Esama padėtis galės užtrukti gal dar 20-30 metų. Žinoma, visi tikimės stebuklo, ir tik jis galės išgelbėti vakarų pasaulį ir išlaisvinti pavergtas tautas. Tad mūsų žmonės tėvynėje turi prisitaikyti prie esamos būklės. Svarbu, kad tauta nebūtų biologiškai sunaikinta. Daugelis nori išlikti nepartiniai, kaip Simas Kairys, jaunas studentas, biednioko sūnus, aprašytas Justino Marcinkevičiaus poemio "Dvidešimtas pavasaris". Tačiau jei koks aktyvistas jį "atverčia į gerą kelią" ir prirašo prie komjaunimo, tai kagi padarysi... Paskutiniu laiku buvo daug kal-

bama apie kultūrinį bendradarbiavimą su Lietuva. Tačiau kultūriniai mainai su sovietais yra vienos krypties kelias. Prėkybos srityje sovietai mėgsta imti prekes ir mažai ką mainais duoti, o kultūrinėje srityje priešingai -- eksportuoti savo komunistinę propagandą ir apsaugoti nuo įtakos iš Vakarų. Chruščiovas savo kalboje š.m. kovo 8 d. rašytojams ir menininkams pasakė: "... Mes pasilikame ištikimi klasės pozicijai mene ir ryžtingai pasipriešiname taikdam sugyvenimui tarp socialistinės ir miesčioniškos ideologijų... Tai būtų marksizmo-leninizmo išdavimas". Mes galime gauti iš Lietuvos visats tarybiniiais laikais išleistas knygas, bet nieko negalime pasiūlyti Lietuvai, išskyrus "Laisvę" ir "Vilną". Jei atvyktų koks ansamblis, tai greičiausiai pašoktų tarybinį liaudies šokį "Kolūkiečio pirmininkas" (yra ir toks sukombinuotas). Kam visa tai galėtų būti įdomu? Jau lankėsi Amerikoje rašytojų politrukai Sluckis su Bieliausku ir biurių reportažų prirašė apie Ameriką ir susitikimus su lietuviais.

Kas turi daug pinigų ir nori patirti nemažą nusivylimą, tegul daro ekskursijas į Lietuvą. Visų išpūčiai panašūs, viskas vyksta pagal tą patį planą. Tačiau žinomesni asmenys, žurnalistai ir rašytojai, organizacijų veikėjai, turėtų nuo tokių kelionių susilaikyti. Jie arba bus išprievartauti, arba turės daugiau mažiau išpareigoti, kad pasitarnautų sovietinei propagandai ir Lietuvoje, ir užsienyje. Ypač dabar, kai pradėta nauja kaltinimų ir teisinių banga apie pasitraukusius į vakarus pabaltiečius, bet koks bendradarbiavimas darosi neįmanomas.

Mes tautininkai turime aiškiai pasisakyti, kad bendradarbiavimui ar kokiems nors mainams su okupantu nepritariame. Nėra jokių realių davinų, kad vadinamas kultūrinis bendradarbiavimas prie esamų sąlygų būtų prasmingas. Žinoma, ryšiai suatskierais asmenimis buvo ir toliau pasilik. Čia reikalus eina apie lietuvių santykius su lietuviais, bet ne su okupantu. Realiausias bendradarbiavimas su tautiečiais tėvynėje ir toliau pasilieka siuntiniai. Jie geriau parodo, negu bet kokia propaganda, koks gyvenimas yra Vakaruose ir yra labai reali parama mūsų artimiesiems tėvynėje. Kitokios rūšies bendradarbiavimu tuo tarpunesimato jokio pagrindo ir prasmės, o pavojų yra daug: mes negalėsime lenktyniauti ne tik su profesionaliais menininkais, bet ir su profesionaliais propagandininkais.

VILLA "JURATĖ" (BUV. "NIDA")

A t i d a r o m a v a s a r o i i -
m u i n u o b i r ž e l i o 29 d. i k i
r u g s ė j o 15 d. M a l o n i a i
p r a š a u i š a n k s t o u ž s a -
k y t i k a m b a r i u s .

S e i m o m s s u v a i k a i s d a -
r o m a n u o l a i d a .

N u o V i l o s " J u r a t ė " i k i
p a j ū r i o 5 m i n . p e š č i a m .
P u i k u s m a i s t a s , m a l o n i
a p l i n k a .

P r a š a u s k r e i p t i s i k i
b i r ž e l i o 27 d . :

E l e n a K r a s a u s k a s ,
273 O x f o r d S t . ,
H a r t f o r d 5 , C o n n .
T e l e f o n a s : 233-2893 .

P o b i r ž e l i o 27 d . :

W e s t H y a n n i s p o r t ,
P . O . B o x 307 ,
C a p e C o d , M a s s .

T e l e f o n a s :
C o d e 617 — 775-9216 .

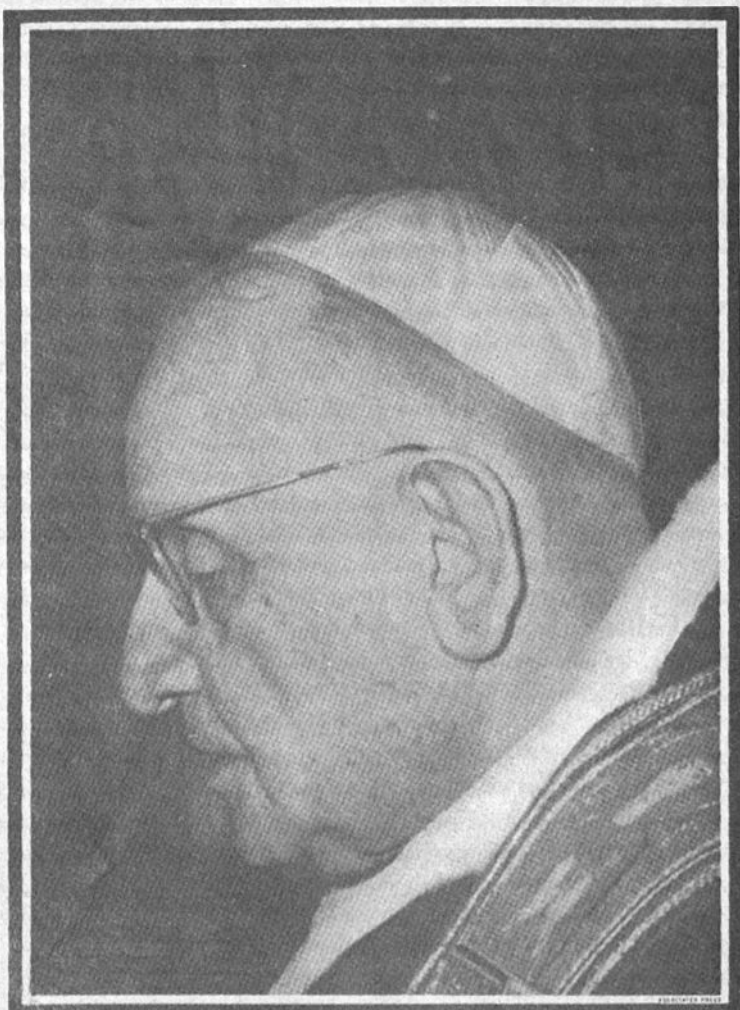
APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Hgts.
area, 4 Rooms down \$70.00, 4
Rooms up \$85.00 all utilities
paid for except electric. Quiet,
clean apt. Basement, yard. Tele-
phone: BR 1-2900 — IM 7-7080.

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E.
26. By owner. (2) 4 Room suite.
(2) 2 Room suite. Private Baths,
gas furnace. Must sacrifice.
\$15,460. Telephone: 883-9856 —
after 6 P. M. IM 7-7080.

(68)

A.A. Popiežius Jonas XXIII

POPIEŽIUS JONAS XXIII — KATALIKŲ BAŽNYČIOS REVOLIUCIONIERIUS

Katalikų Bažnyčios senų tradicijų ir Vatikano didybės šešėlyje mirė žmogus, savo asmeniškumu kildumu ir savo idėjų revoliucioniškumu iškelęs katalikybės problemas į pirmąją vietą, kartu palikęs eilę neišspręstų klausimų, kurių iki šiol niekas net nedrįso kelti ir įgyvendinti.

Viskas prasidėjo Jo išreikštu noru -- "praverti keletą Bažnyčios langų".

Pravėrus langus, senuose Vatikano labirintuose papūtė šviežesnis vėjelis, kad kiek galėjęs virsti audra.

Popiežiaus Jono XXIII mirtis neliko vien katalikų gedulo ir liūdesio momentu. Ištiestoji ranka kiek kitaip tikintiesiems, jo "pravertais langais" į pačios katalikybės tradicijas ir problemas, taip kruopščiai iki šiol saugojamas italų kardinolų, Jo mirtimi sukėlė nuosirdų liūdesį ir kitoms religijoms priklausančių žmonių eilėse.

Popiežius Jonas XXIII pažidirėjo į žmogų ne pro siauros dogmos plyšį, bet plačiai, krikščioniška širdimi. Nepabijojo jis ir politinės kontraversijos, atverdamas savo duris ir ateistams, kurie skuba Kremliaus rūporais nustumti didią žmoniškumo idėją, meilę žmogaus žmogui.

Ši kontraversija skaudė ir mums. Skaudė ji ir visai žmonijai. Bet pasaulio pasidalinimas į du ideologinius blokus nustumė žmoniškumo ir artimo meilės idėjas, kaip tokias.

Kontraversija liko neišspręsta -- tyliosios bažnyčios ar kovojančios bažnyčios keliu bus einama. Bet klausimas lieka gyvas ir įpareigojantis Vatikanui -- surasti tą kelią, kuris randasi viduryje tarp užkietėjusio ateizmo nuospaudos ir ašaroms išspausti raumėnų, kurių suvaldyti nepajėgė net Chruščiovo dukrė vizito pas Popiežių Joną XXIII metu.

Popiežius Jonas XXIII ne tik pravėrė katalikų Bažnyčios langą šviežesniais ir gyvesniais pavasario vėjais, bet jis įnešė naujų vėjų ir įvairių bažnyčių santykių istorijoje, kaip išsireiškė vienas aukštas protestantų dvasiškis.

Lygiai, kaip santykiai su pavergtųjų kraštų katalikų bažnyčios atstovais negalėjo išvengti ryšių su tų kraštų valdovais. Gal tai politika, kurioje pirmavo artimo meilė, o ne geopolitinė realybė, kaip rašo Time žurnalas, bet čia jau klausimas, kurį toliau rutulioti turės Popiežiaus Jono XXIII sosto paveldėtojas.

Šiuo klausimu buvome ir mes bepradėdą jaudintis.

Tai ne mums vieniems jautrus klausimas. Tačiau šiuo klausimu paskutinis žodis dar nebuvo tartas. Sprendimas lieka ateičiai.

Gi Popiežiaus Jono XXIII didybė, Jo asmenybė ir idėjų prasižėmimas už Vatikano sienų iškilo visu didingumu ne tiek patiektais sprendimais, kiek drąsiais ir giliai artimo meilei priklausančiais klausimais, kuriems išskirti ir reikėjo didelės dvasinės jėgos ir tikrai didžios, plačios ir gilios asmenybės.

Žmonių išreikštas visuotinis liūdesys šiuo momentu yra Popiežiaus Jono XXIII istorinės asmenybės darbų, idėjų, drąsos ir atvrumo liudininku.

(J.Č.)

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

Petras Stravinskas

RIKIAVIMOSI KLAUSIMAIS (4)

Laisvinimo klausimais (7)

Organizacija

1. Turime palyginti dar visai gerą, sakyčiau, tobulą laisvinimo organizaciją. Ją sudaromų laisvinimo veiksniai, veiklą kiekvienas vis kitu, skirtingu teisiniu pagrindu, vis kitu titulu (vardu). Jie atstovauja visas mūsų tautos ir valstybės gyvąsias jėgas.

1) Lietuvių Bendruomenė (kuriai irgi laikome laisvinimo veiksmu) atstovauja lietuvišką išeiviją.

2) ALT, dirbąs laisv. darbą daugiau kaip 20 metų, atstovauja šioje srityje JAV lietuvių (lyg ir pavaduodamas čia JAV LB).

3) VLIKas atstovauja Lietuvos valstybinę tautą (Staatsvolk, body politic prasme).

4) Lietuvos diplomatai (su jų šefu priešaky) atstovauja (įstatymo ribose) Lietuvos valstybę.

5) Lietuvos Laisvės Komitetas (LLK), būdamas vienos JAV organizacijos -- Free Europe Committee, Inc. -- padalinys, žinoma, lietuviškosios bendruomenės ar junginys, formaliai imant, neatstovauja, bet jis jau seniai ankštai bendradarbiauja su Liet. laisvinimo veiksniais (dalyvauja jų pasitarimuose, konferencijose), todėl irgi gali būti laikomas veiksmu, ypač gi dėl to, kad jame dalyvauja mūsų stiprios politinės jėgos.

II. Ši mūsų laisvinimo org-ja tiesa, turi dar ir kaikiurių spragų, netobulumų.

1) Pvz., ji neturi savo specialių darbo koordinacijos taisyklių. Veiksmų konferencijos šaukia-

mos pasitaikius progoms, atsitiktinai. Nėra aiškiai matomų josios struktūros griaučių ir iš anksto nustatytos darbo tvarkos.

2) I pačią org-ją dar tik silpnai tėra įsijungusi LB. Ji vis dar ieško ten savo vietos (tai norėdama įsijungti į Vliką, tai ką...).

3) Nėra dar reikiamai stipraus nuolatinio ryšio Diplomatijos Še-fo su kitais veiksniais, ypač gi su Vliku. Tiesa, jis Vliką pripažįsta, jį sveikina jo sesijų proga, bet to dar būtų lyg ir permaža.

Visa tai reikėtų mums dar pergalvoti ir bendromis jėgomis pataisyti, ką matome blogo ar patobulinti ką matome netobulo laisv. org-joje.

III. Šalia Vliko (kartu gi ir šalia tos bendrinės laisvinimo organizacijos) tebeveikia kelios mūsų grupės -- tai LFB, LAS ir LNT.

Reikia tikėtis, kad tos grupės anksčiau ar vėliau ateis į Vliką ir į tą bendrinę laisvinimo organizaciją. To reikalauja sveika politinė išmintis.

Bet kol tai įvyks, turėtume rasti kitų veiksmų, ypač gi Vliko modus vivendi (bent laikiną susitarimą) su tomis grupėmis. Tegul jos ir toliau pasilieka už Vliko ribų, tik tegul (1) Vliką pripažįsta, kuo jis yra (tautos atstovybė), (2) tegul netrukdo Vlikui jo veiklos (ypač gi telkti lėšas jo darbams), (3) tegul ir jos pačios pagal išgales padeda Vlikui jo darbuose ir planuose.

Savaime aišku, ir Vlikas turėtų siekti gražaus sugyvenimo su

tais nuo jo atsiskyrusiais bendros idėjos broliais, turėtų juos respektuoti.

Tuo surastuoju modus vivendi abi šalys palaipsniui artėtų viena prie kitos ir, laikui bėgant, be jokių stūmimų iš šalies, visai natūraliai susijungtų Vlike, kaip tautos atstovybėje.

To turėtume visi joms nuoširdžiai palinkėti.

(Bus daugiau)

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI

Br. Railos: Tamsiausia prieš Aušrą — \$5.00.

Br. Railos: Iš Paskendusio Pasaulio — \$5.00.

Rap. Skipitis — Neprikli. Lietuvą Statant — \$5.00.

F. Neveravičiaus — Blaškomos Liepsnos (2 tomai) po \$2.00.

ŠEIMOS

POILSIUI
PUIKIOS
MAUDYNĖS.
LAIVELIAI IR
ZUVAVIMAS

Christiana
on Christiana Lake

PLANUOKITE šeimai atostogas 32 akrų įvairių pramogų kupi-
noje LINKU vasarvietėje. Pukius
maistas, baras, linksma vakariai.
Laiveliai NEMOKAMAI. Dėl są-
lygų teirautis BOX D-266, ED-
WARDSBURG, MICHIGAN, arba
telefonu J. Linkus, NEptune 1-5055.

NE KIEKVIENA POLITIKA VERTA PAGARBOS*

V. RASTENIS

Lietuvos gimnazijose kadai vartotame A. Jakšto-Dambrausko logikos vadovėlyje buvo toks klaidingo silogizmo pavyzdys: "Važiujant per Belgiją galima daug pamatyti. Aš išties naktį važiavau per Belgiją. Taigi aš esu daug matęs".

Panašiai nusižengia logikos dėsniams ir toki silogizmai, kaip: Laisvinimo darbas yra politika, taigi, kas nuvertina politiką, tas nuvertina laisvinimo darbą. Arba: Laisvinimo darbas dirba politikai. Pašaipą pakerta autoritetą. Taigi, politikų pašėpimas pakerta laisvinimo darbo veiksmų autoritetą.

"Skylė" šiuose silogizmuose yra ta, kad politikos ir politikų sąvokos teikiamos lyg kokios uniformos, kurios kiekvieną politiką kiekvieną jos turinį, o taip pat ir kiekvieną politikotoją lyg ir padarytų vienodus. Bet politika yra ne viena. Politikų (politinių teorijų ir praktiškai) yra daug, įvairių, o dar daugiau ir dar įvairesnių yra politikotojų, politinių veikėjų. Vieni iš jų nusipelnė neabejotinai pagarbos, kiti yra kontraversiški dar kiti visiškai pelnytai susilaukia pašaipos, paniekimo ir pasmerkimo. Dėl to ir iš viso politika bei politikotojai yra kontraversiškas dalykas. Vieni čia skiria "grūdus nuo pelų", kiti nori matyti tik "grūdus", dar kitiems atrodo, kad politikoj tiek daug "pelų ir šiukšlių", jog "grūdų" joje jau gal ir nebepasitai-ko...

Tad teisinga ir logiška būtų skatinti politikos bei politikotojų vertintojus rūpestingiau atskirti grūdus nuo pelų, o ne tik kinėti, kad viskas, kas tais vardais vadinama, yra tik "auksiniai kviečiai".

Kad politika -- ir kaip mokslas ir kaip praktika -- dalykas svarbus, to iš esmės niekas neginčija. Bet tų dalykų gerumas ir gerbtinumas nėra susijęs tik su Platono, Cicero, šv. Tomo ar šv. Augustino vardais. Labai žymūs politinių teorijų kūrėjai buvo ir Machiavellis, Marksas, Leninas, Stalinas... Machiavellis tebe laikomas pasauliniu gudrios politikos čempionu ligi šiai dienai, bet machiavelizmas (anot kurio, politikoj svarbu tikslas, ir nėra čia ko varžytis kodėl nors morale) didelės pagarbos neturi. O kokios pagarbos nusipelnė marksizmas-leninizmas ir jo šiek tiek skirtingi vykdytojai politikai, kaip Stalinas, Chruščiovas, Maocedunas ir kiti? Tie-

* Plg., P. Stravinskas, Laisvinimo klausimais (4), Pagarba politikai, Dirva 64 nr.

sa, jie turi ir gerbėjų, bet kokia jų gerbėjų pagarba, sakysim, šv. Augustinui ar net Platonui? Kodėl jų pagarbą kapitalistinei politikai?

Juo labiau paskiri politikotojai, dažnai nepagrįstai, dažnai ir pagrįstai patys savo darbais, savo pasielgimais sužadina pagarbos, pašaipos, pasmerkimo ar paniekimo.

Lietuviuose nebuvo ir, atrodo, nei dabar nėra išankstinio nihilistiško nusiteikimo prieš politiką ir politikus. Tą liudija ir ta aplinkybė, kad visgi dar daug mūsų tarpe yra politikos ir politi-

nio darbo nevengiančių, arba į jį net ir veržte besiveržiančių. Bet mūsų politiniai uždaviniai, kaip valstybės atkūrimo bei nuo audringų vėjų gynimo laikais, taip ypač dabar yra dažnai sunkūs, keblūs, o tam darbui pasirįžtančiųjų pajėgumas bei prisirengimas dažnai nepakankamai pasiekia ar net visiškai nepasiekia tam reikalingo lygio. Dėl to pasitaiko suklupimų, nesėkmių ir iš to kyla nusivylimų. O jei nesėkmės ar nepajėgumai dar stengiamasi slėpti po pasigyrimais ir bravūriškomis pozomis, kurios vistik anksčiau ar vėliau tampa permatomos, tai ir atsiranda, geriausiu atveju, pašaipą, o blo-

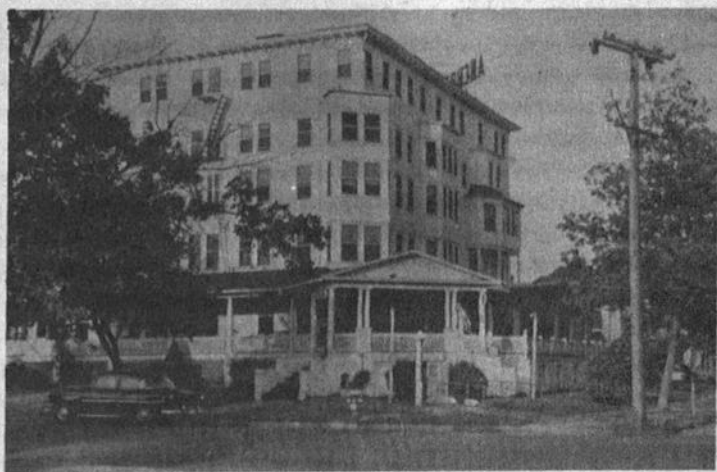
gesniu atveju ir piktumai su paniekinimais, įtarimais ir kitokiais nepagarbos reiškiniais.

Tarp visuomenės masės ir iš jos išskylančių politinių (bei apskritai visuomeninių) veikėjų niekur niekad nebuvo ir turbūt nebus tokių santykių, kaip tarp motinos ir vaiko, kurio silpnybės ji atlaidė ir vis randa kokį nors pateisinimą. Visuomenė savo viešiesiems veikėjams yra reiklė, kaip kietas ūkininkas samdiniam ir ji gal net reiklesnė tada, kai už patarnavimus neatlygina. Teigiama įvertinimą iš jos nusipelnyti nelengva.

Mūsų visuomenė savo viešiesiems veikėjams yra gal net prieiki, bet nėra tyčia neteisinga. Kur vėta (dažnai net ir kur labai vėta), ji nėra šykšti ir gero įvertinimo, dėkingumo, netgi pagarbos. Bet visa tai turi būti pelnyta, ne frizuotais pasigyrimais išviliota.

Todėl pagarbą ar nepagarbą politikai bei politikams apskritai o taip pat ir vadinamajam laisvinimo darbui, kuria ne pati visuomenės masė, o joje kuria tie, kurie noromis ar bent pareigos jausmo skatinami neriasi politinio veikimo bangas. Nerdamies, jie turi iš anksto žinoti, jog nuo jų pačių priklauso, ar jie ir jų darbas susilauks visuomenės pagarbos, ar nepagarbos.

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PROspect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigus ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

SIBIRO TREMTYJE

Tremtinės O. Teišerskienės prisiminimai

Kas gali pamiršti 1941 m. birželį! Siaubu užgriuvo išeivimai, palietę ir senus ir mažus. Ton nedalion pateko ir mano šeima su mažutėliais vaikais.

Savaitę savaitėm dunksėdamas slinko traukinys nežinon, kol atvežė mus į Altajaus kraštą. Išlaipino Biske ir paliko prie stoties po atviru dangumi. Praėjo kelios dienos, kol paskirstė į darbus. Sovchozų viršininkai nenorėjo pasilikusių darbininkų su vaikais. Pagaliau pakrovė mus į sunkvežimį ir vežė kelias paras. Atvežė į kalnuotą vietą tarp miškų. Ten matėsi namukas be stogo ir kašaras, kame, kaip paaiškėjo, buvo laikoma apie 2.000 avių. Toliau stovėjo tardokas iš visų pusių apdėtas medžių tošėmis. Pasirodė, kad jame gyvenę altajai, panašūs į kiniečius.

Mus patalpino namelyje. Pamačiusios karvę, prašėm vaikams pieno. Nedavė. Netoliese susiradom kalnų upelį. Pasikūrusios laužą išsivirėm kruopų sriubos. Buvom begaliniai išvargusios. Apsiprausiusios vaikus ir save, pasiklojom ant grindų ką turėdamos ir sugulėm. Nakčia vaikai pradėjo krutėti. Pajutau, kad per kūną ir veidą beginėja gyviai. Pagavau kažką ir suspaudžiau. Tai būta blakės. Kažkas uždegė balną. Vaikai buvo lipie aplipę blakėmis, baltiniai ir pasiklojimas juodi nuo blakių ir kraujo. Švietėm balanom iki auštant ir saugojom vaikus nuo blakių. Vėliau gavom kalkių, išbaltinom sienas, bet išnaikint jų negalėjom.

Mūsų kašare buvo vien moterys su vaikais. Mano Algutis buvo 3-jų metų, Rūtelė 1 1/2 metų.

Sekančią dieną atvežė duonos. Turėjom teisę nusipirkti 400 gramų suaugusiame ir 200 gr. vaikui. Duona avizinė, kaip molis, praryti nebuvo negalima. Džiovinom saulėje ir sutrynę davėm vaikams.

Vieną moterį paliko prie vaikų, kitas išvarė miško kirsti: nuleisti medžius, supiaustyti ir suskaldyti į mal-

kas. Didesni vaikai eidavo su mumis dirbti.

Sekantį rytą atėjo keli enkavedistai. Šaukė, kolios, kad mažai padirbom. Gąsdino, kad negausime duonos, jei normos miške neįsipildysime. Visos moterys turinčios dirbti, vaikus galį prižiūrėti vyresnieji vaikai.

Dirbom, skubėjom, plušom visą dieną ir dar mažiau padirbom. Grįžom pavargusios ir nusiminusios. Radom vaikus verkiančius ir sergančius. Visi viduriavo.

Vėlai vakare atėjo vėl enkavedistai. Šaukė ir rėkė, kad esame tinginės. Esą mes čia atvežtos ne dykai duoną valgyti, bet planą pildyti. Jie nors įspėjo, kad jei normos neišdirbsime, tai išdvėsime kartu su vaikais.

* * *

Mūsų sunkumams galo nesimatė. Pirmą savaitę darbe ištiko nelaimė, kuri mus begaliniai prislėgė. Beleidžiant medį nuo kelmo, žasininės 12 metų berniukas pateko po griuvančių medžių. Dar buvo gyvas. Sukibom visos šešios, atsiplėšė nagus ir pirštus, kol atkėlėm medį. Berniukas buvo jau miręs.

Parnešėm namo. Pasimeldėm. Rytą nuėjom į netolimas altajų kapines, iškasėm duobę. Vakare pasidariusios neštuvus nunešėm laidoti. Nuleidom su neštuvais į duobę, apdengėm medžių tošėmis ir užkasėm.

Motina verkė, drąskėsi, plaukus nuo galvos rovė. Kaip paguosi? Mūsų pačių širdys neramios, kad pirmą auką seks kitos. Grįžusios iš kapinių negalėjom vieną kitai žodžio tarti. Po to žasininė naktimis bėgdavo į kapines. Jos skausmas buvo dar didesnis, kai viens po kito mirė dar du jos vaikai.

* * *

Po mėnesio mus perkėlė į kitą avių košarą už 20 km. Mums gyventi skirtas namukas buvo sukrypęs, be langų, durų ir be stogo. Užkimšom langus, drobule užtiesėm duris, dangstėm vaikus kuo įmanydamos. Naktimis šalta. Blakės ir uodai puolė. Nakčia staugdavo vilkai, kurių kalnuose buvo apsačiai. Altajų čia nebuvo, nes jie pargindavo avis tik rudenį.

Rytą atėjo sovchozo ūkio vedėjas ir parodė kokį miško plotą reikia mums per savaitę iškirsti. Davė pieščią pjūklams galasti, bet ir ta greit atšipo. Ir vėl zulinom per dienas atšipusiais pjūklais. Vakare rankų nebeval-

dydavom.

Anoje vietoje buvau atidavusi vienai rusai išeigę suknelę ir gaudavau vaikams pieno. Dabar ryšis nutrūko. Liko vanduo ir avizinė duona. Vaikų skilviai nustojo veikę.

Gailestingoji sesuo S. turėjo sergančią 1 metų mergytę. Ji gėbėjo, kaip išmanydama, savo dukrelę ir mums padėdavo. Galų gale ji patarė mėginti venų krauju vaikus maitinti. Išėjusios į kalnus su vaikais, jos padėdamos, prapiadavom venas, duodavom kraujo vaikams ir vėl stipriai užspausdavom. Tokį maitinimą tęsėm dvi savaites. Nusilpom pačios, vos besilaikėm ant kojų. Marytė Jodeikienė vieną dieną, beleidžiant kraują, mirė. Per daug kraujo nubėgo, nebegalėjo sulaikyti. Paliko 5 metų sūnelis, kuris po kelių dienų mirė. Sekančią savaitę mirė gailestingosios sesers S. dukrelė. Po kelių dienų K. berniukas. Jį pasekė jo sesutė.

Šaukėme Dievo pagalbos, prašydamos gelbėti mūsų vaikučius. Vėliau nė melstis negalėjom tik verkėm. Verkėm mirusių vaikų ir beviltiai verkėm dėl gyvųjų vaikų.

Atvažiavęs sovchozo vedėjas rado neįsipildytas normas. Barė ir grąsino. Buvo vistiek. Nebeėjau į darbą, nes mano vaikai buvo mirties patale. Duonos nebegavau. Po kelių dienų atskyrė mūsų tris su sergančiais vaikais ir išvežė į sovchozo ligoninę. Olienės bernukas mirė pakeliui. Bacevičienės mergaitė už dienos ligoninėje. Mano Algiukas trečios dienos rytą.

Verkti nebegalėjau. Davė karstuką. Sekiau viena pati paskui vežėją vežantį karstą. Lyg nebesupratau, kas darosi. Kai vežėjas pradėjo berti žemes, pabudau lyg iš sapno. Pradėjau save drąskyti, rauti plaukus... Staiga prisiminiau dukrytę ligoninėje. Palikusi viską bėgau, kiek jėgos leido, į ligoninę.

Nubėgus puolu prie lovytes. Lovyte tuščia. Viena rusė sanitarė pasakė, kad lavoninėje. Durys uždarytos. Išlaužiau duris. Mergytė dar gyva pamesta ant grindų. Paziūrėjo į mane, lyg norėjo ką sakyti, tuo tarpu prasi-
veržė putos pro burnelę. Viduriškai išpuo. Mano rankose mirė. Mano rankose jos kūnelis sustingo. Norėjau bėgti su ja rankose į kapines pas broliuką. Sulaikė. Uždarė mane lavoninėje su mirusia Rūtele. Ten buvo dar vaiko in suaugusio lavonai.

ANTANAS A. OLIS

Jau 5 metai kaip amerikiečiai neteko garbingo Amerikos lietuvių A.A. Antano Olis.

Olis buvo brangi asmenybė Amerikos lietuviams, Lietuviai dar labai daug tikėjosi iš jo asmenybės Lietuvos laisvinimo darbe.

Gyvenime labai retai sutinkame žmogų, kuris nebuvęs savo tėvų žemėje, taip ją būtų pamilęs ir tiek dėl jos būtų pasidarbavęs. Jo lietuviška kalba buvo grynčiausia ir jis ją taisyklingai vartojo, kaip ir savo gimtąją anglų kalbą. Jo lietuviškos kalbos žinojimas ir grynumas buvo pavyzdžiu mūsų jaunajai kartai.

A. Olis meilę lietuvių paveldėjo iš savo tėvo Antano Oliaus, kuris buvo didelis Lietuvos patrijotas, lietuviškų knygų ir laikraščio leidėjas ir redaktorius. A. Olis iš mažens buvo linkęs į muziką. Ypatingai jį žavėjo lietuviškos dainos. Per muziką jis įsitraukė į plačią lietuvišką visuomenės veiklą. Tuo laiku pagarsėjusiam Birutės chorui jis pirmininkavo ir kartais dirigavo. Aktyviai veikė SLA organizacijoje. Kartu su muziku Vanaigaičiu įsteigė Chicagoje radijo Margutį ir žurnalą ir buvo jų nuolatinis remėjas ir bendradarbis. Nors A. Olis turėjo teisininko profesiją, bet su muzika nesiskirdavo. Jis yra parašęs kelis muzikos kūrinius, yra dirigavęs net simfoniniam orkestrui, lietuviškų kūrinių koncertui.

A. Olis per visą savo gyvenimą buvo nuolatiniai kontekste su lietuviška veikla ir su lietuviais. Jis ir savo gyvenimo draugę pasirinko lietuvaitę Vernoną Žilvičūtę.

A. Olis buvo garbingas Amerikos pilietis. Jo politinė karjera Respublikonų partijoje buvo labai aukštai įvertinta. Jis buvo pasiekęs aukštą ir atsakomą pareigą Chicago miesto vadovybėje. Jam buvo patikėta svarbiausioji Chicago miesto įstaiga -- Sanitary District. Jo įstaigos biudžetas siekdavo 400 mil. dol. A. Olis darbas ir sąžiningumas buvo labai aukštai įvertinti ir jo politinei karjerai buvo atviras kelias. Be abejo, kad jis Amerikos politiniame gyvenime būtų pasiekęs aukštą karjerą, tik nelemta liga palaužė jo jėgas.

A. Olis lietuviškoje veikloje sugebėjo išeiti su dideliais darbais, kurie būdavo pravedami plačiai Amerikos visuomenėje ir Amerikos vyriausybės narių tarpe.

1934 m. pasaulinėje parodoje Chicagoje jis dirigavo simfoniniam orkestrui išpildant lietuviškos muzikos ir dainų koncertą, kurį transliavo per galingą Amerikos radijo stotį į Lietuvą. 1942 m. surengė Chicago Amphitheatre politinį susirinkimą, kur dalyvavo 17000 žiūrovų. Ten lietuviai labai gražiai pasirodė su puikia menine programa.

Sovietams okupavus Lietuvą, Olis, veikdamas su kitais Amerikos lietuvių patrijotais, įsteigė Lietuvai Vaduoti Sąjungą ir Ameriko lietuvių misiją ir buvo jos pirmasis pirmininkas.

II-jam Pas. karui baigiantis, Olis ypatingai pradėjo aktyvinti Lietuvos atstatymo darbą, ir tuo reikalu pradėjo daryti žygių Amerikos vyriausybės. Jo autoritetas ir pažintis su Amerikos politikais jam daug padėjo. 1944 m. jo pastangomis buvo suorganizuota New Yorke politinis lietuvių seimas, kuris atkreipė Amerikiečių dėmesį į Lietuvos valstybės reikalus.

II-jo pasaulinio karo metu, kada JAV su Sovietų S-ga pasidarė sąjungininkės ir pokario laikui atėjus Amerikos politika pradėjo daryti Sovietų S-gai nuolaidas Lietuvos suverenumo sąskaiton, kad tam pasipriešinti, jis suorganizavo labai svarbų ir naudingą žygį. 1945 m. jo vadovaujama Amerikos lietuvių Misija suruošė Washingtone suvažiavimą. Į lietuvių Misijos surengtą banketą atsilankė labai daug senatorių, kongresmanų ir vyriausybės aukštųjų pareigūnų. Buvo sukiesta spaudos konferencija, radijo ir televizijos korespondentai. Laikė banketą A. Olis pasakė Lietuvai istorinės svarbos kalbą. Jis viešai pamerkę JAV sąjungininko Sovietų S-gos planą įsijungti Lietuvą į Sov. Sąjungą. Jis reikalavo leisti Lietuvos gy-

A. JANUKAITIS

ventojams patiems apsispręsti savo likimą balsavimu, sąjungininkų komisijai prižiūrint. Ta kalba Washingtone sulaukė didelio atgarsio. Jo kalbos turinys buvo komentuojamas per televi-

rikos lietuvių Misija dalyvauja Jungtinių Tautų organizacijos steigiamuosiuose darbuose St. Francisco, kur per JAV delegacijos dalyvius visur kėlė Sovietų S-gos daromas skriaudas Lietuvai.

A. Olis lietuviška veikla vystėsi tautinės ideologijos plot-

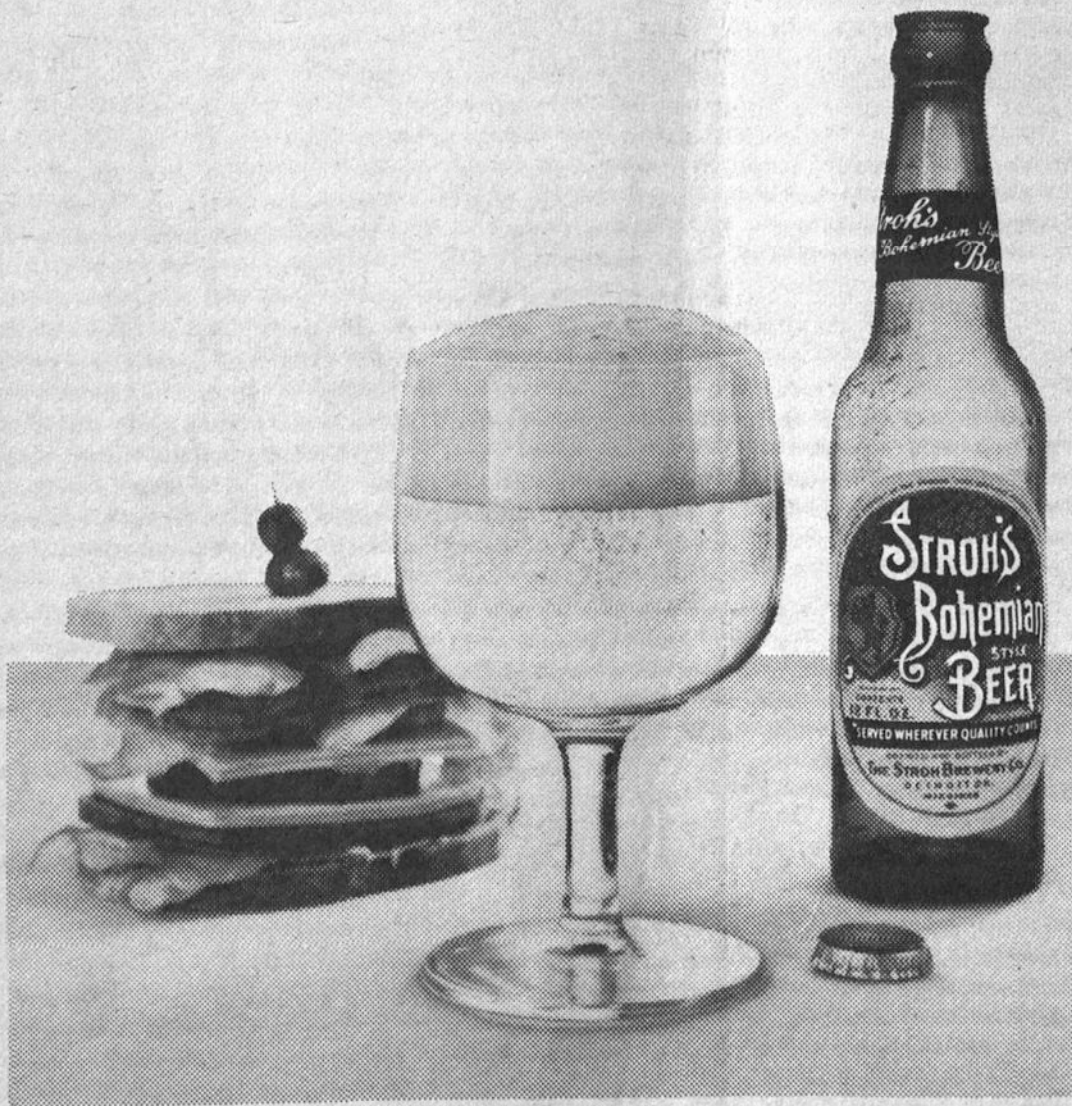
Antanas Olis su žmona Vera Oliene.

ziją ir spaudoje. Olis kalba 1945 m. kovo mėn 29 d. buvo įrašyta į Congressional Record (A 1707). Tapdama oficialiame kongreso leidinyje pirmuoju dokumentu, kuriame juridiškai pagrįsta Lietuvos teisė į nepriklausomybės atkūrimą. 1945 m. su Ame-

mėje. Jis yra A.L. Tautinės S-gos kūrėjas. Jo pastangomis Amerikos lietuvių tautinės ideologijos organizacijos buvo apjungtos ir įsteigta A. L. Tautinė S-ga. Nuo 1949 iki 1951 m. A. Olis buvo A.L. Tautinės S-gos pirmininkas.

Maloniu metu... kiekvienu metu... skanus trigubai dengtas sumuštinis... šaltas stiklas Stroh's alaus. Ragauk, ką ugnimi darytas alus teikia skoniui. Joks kitas alus nebus toks lengvas ar toks gaivinas. Gėrėkis Stroh's švelnumu, vieninteliu Amerikoje ant ugnies daromu alumi.

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

PREMIUM QUALITY ALWAYS... POPULAR PRICES EVERYWHERE

LAISKAI IŠ PARYŽIAUS

APIE SOVIETINIO POETO SANTYKIUS SU MOTERIMIS

Pagal įsigalėjusią nuomonę, Sovietų Rusijoje įsiviešpatavęs "atlydis" pasireiškė partijos leidimu daugiau vietos skirti, tiek literatūroje, tiek ir šiaip menuose, sentimentams bendrai ir meilei ypatingai. Logiškai galvojant: jei paėmisi sovietinio rašytojo poezijos knygą, jei suskačiuosi eilutes, skirtas kitokiems "gražiams" dalykams, tai tokiu statistiniu metodu galėsi nustatyti kiekvieno poeto "atlydumo" koeficientą.

Ant stalo prieš savo turį pasidėjęs Ed. Mieželaitis žmogų. Žinote, jo eilėraščių rinkinį, pernai gavusį Lenino premiją. Knyga, reikiama, reprezentatyvi, netik lietuviškais, bet ir visos sovietinės masteliais.

Jinai užplanuota neblogai. Ed. Mieželaitis myli žmogų, bet tokį žmogų, kuris tvirtai įėjomis stovi ant žemės. -- Kaip dabar to-

Būdamas A.L. Tautinės S-gos pirmininku 1953 m. A. Olis, J. Bachūnas, dr. S. Biežis ir kiti, suorganizavo Washingtone didelį lietuvių sąskrydį ir koncertą. To koncerto tikslas buvo supažindinti Amerikos Vyriausybės narius su Lietuvos kultūra, dainomis, tautiniais šokiais ir muzika. Į tą koncertą atsilankė visas Washingtono elitas: Kongreso ir Senato atstovai, vyriausybės nariai, svetimų valstybių akredituoti atstovai, spaudos ir televizijos korespondentai. Koncertas labai pasisekė. Apie koncertą labai palankiai rašė didieji Washingtono laikraščiai ir televizija. Tas koncertas liko labai svarbiu kultūrinio veiksmu Lietuvos laisvinimo darbe.

A. lietuvių Tautinė S-ga ir Amerikos lietuvių visuomenė labai aukštai įvertina A.A. Antano Olis lietuvišką veiklą ir labai pasigenda ir jaučia jo netekimą.

kį nemetafizišką žmogų apdauoti? Planas savaime peršasi: paskirk kiekvienai kūno daliai po eilėraščių, o tų eilėraščių suma ir bus visas žmogus. Tokį planą Edv. Mieželaitis ir bandė įvykdyti (tik nepilnai ištesėjo: tomelis būtų per plonas išėjęs, tai reikėjo kitu papildyti).

Klausimai kyla: ką šis reprezentatyvus poetas galvoja apie meilę? Kur tų meilės eilėraščių ieškoti pagal jo užsibrėžtą planą?

Apie gėdingas kūno dalis negali būti kalbos: tokiais pavadinimais eilėraščių nėra. Gal perskaityti širdžiai skirtą poeziją? Ne, Edv. Mieželaitis širdis neskirta meilei: ji ne Majakovskio "barabanas", jinai -- Kudirkos varpas, kalbą apie laisvę, džiaugsmą, ir t.t. Rankas? -- Ne, Edv. Mieželaitis rankos meilei nevartojamos. Plaukai? -- Irgi ne. Edv. Mieželaitis susidomėjęs savo plaukų žilimu. Tikriausiai lūpos? Sunku, vis dėlto, įsivaizduoti, kaip galima būtų parašyti eilėraščių apie lūpas, nepamėjęs meilės.

Lūpų eilėrašties irgi tvirtai padarytas: kiekviena jo strofa skirta vis skirtingai lūpų paskirčiai aptarti. Gal mes, paryžiečiai, ir kiek aptvirkę šia prasme, bet vis dėlto nustembi žmogus, suradęs, kad pabučiavimo funkcija (ir tai tik į skruostą!) vos šeštoje vietoje įrašyta. Kokiems tikslams sovietinis žmogus naudoja savo lūpas? -- Visų pirma: dainuoti Internacionalą. Tai visiškai normalu. Antra: valgyti duoną -- druską ir užsigerti šaltu vandeniu (sic!) Aš būčiau pridėjęs dar sviestą, bet tiek to. Trečia:

"Lūpos laukia tabako,
vyno lašo, arbatos, kavos
ir medaus".

Dėl tabako sutinku. Vyno visgi reikėtų poros lašų. Arbatos, ypač a la russe, t.y. gelsvai nudažyto vandenėlio -- ačiū, ačiū! Kava -- tvarkinga. Bet medus, turiu įspūdį, čia pridėtas tik dėl rimu.

Ketvirtoji lūpų funkcija -- būti "lizdu, kuriame širdis peri sau žodžius". Tai poetinė funkcija, ir kiekvienas save gerbiąs poetas privalo ją priminti -- kitaip dar skaitytojas suabejos, nežinodamas, ar jis skaito poeziją ar prozą. Penktoji funkcija -- poeto-oratoriaus, traukiančio "iš tribūnos ir žaibus ir perkūnus". No comment.

Ir pagaliau, kai "praeina audra", kai "pasidaro žviesu", galima pagalvoti ir apie meilę. Tačiau, užuot kalbėjus apie lūpų rolę meilėje, leiskitėman, mielai skaitytojai, kaip tam Heine's Gottingeno universiteto profesorius, panagrinėti pirmiau Edv. Mieželaitis meilės koncepciją apskritai.

Reikia pasakyti, kad, pagal Edv. Mieželaitį, meilė yra dviejų rūšių: "nežemiškoji" ir "žemiškoji". Žemiškoji meilė, laiko atžvilgiu, skirstytina į dvi stadijas: lūpinę stadiją ir lūpinę stadiją. O moterys -- meilės objektai (nes, reikia pasakyti, kad moteris, nežiūrint socialistinio režimo, Edv. Mieželaitiui vis tiek yra meilės objektas, o ne subjektas) dalinamos į keturis tipus: Duererio, Rafaelio, Vinci ir Renoir'o tipai. Tai ir viskas, ką Mieželaitis per porą šimtų eilučių, skirtų meilei, iš viso apie ją pasako. Nagrinėkime dabar pa-punkčiui.

"Nežemiška meilė", pagal Edv. Mieželaitį, yra kažkoks nemalonus ir netikėtas siurprizas, kuris žmogų apakina, išstumia iš vėžių ir verčia skaičiuoti danguje žvaigždes:

"Mano meilė atrodė tokia,
Jog netyčia nakčia apakau.
Pasiklydau aš paukščių take
Ir į žvaigždę staiga patekau".

Štai ir sėdi mūsų meilės kosmonautas ant žvaigždės, visų padorių žmonių pajaukai:

"Leipo visas pasaulis juokais,
kad kažkur gyvenu žvaigždėje".

Istorija baigiasi, žinoma, poeto-astronauto grįžimu į žemę:

"Tu žydi -- lyg sode radasta
"Baltesni liko mano plaukai.
"Stovi vyno taurė apversta.

Šios istorijos moralė tokia: moterims tokia meilė tinka -- jos pražysta kaip radastos, bet jau vyrams tai reikia jos privengti. (Estetinis P.S.: "apversta vyno taurė" -- tai retas mūsų poezijos simbolizmo įtakos pasireiškimas; jis galėtų būti pateisintas siūlomojo vaizdo realizmu, jei apversta taurė gulėtų, o ne stovėtų).

Pakalbėkime dabar apie žemiškąją meilę ir jos lūpinę išraišką. Edv. Mieželaitis liaudžiai siūloma flirto technika yra maždaug tokia. Visų pirma:

"Lūpos, lyg laumės juosta,
.....
... moters liečia skruostą"
Antras etapas: į ausį
"skrenda žodžiai tyliausi,
tylesni negu žemės tyliausia tyla".

Kaip matote, pasisekimas priklauso nuo teisingo tono pagavimo: pianissimo! -- Ir pagaliau trečiasis etapas:

"Siekia sodriai raudonos
lūpos lūpų, kaip vakaro siekia diena,
ir tada dvi aguonos
susilieja į vieną -- pavirsta liepsna".

Vaisius prinokęs. Antrąją meilės fazę vadinau "lovine", o ne, pavyzdžiui, "sofinė" todėl, kad komunizmas yra pasaulėžiūra, kuri iš svetimoterystės juokų nedaro. O be to, nereikia užmiršti ir utilitarinio režimo aspekto: "Kiekvienas darbas teikia laimę", kaip kitoje vietoje, bet vis kalbėdamas apie meilę, sako Edv. Mieželaitis: tad ir reikia pasirinkti naudingus dalykus, šiuo atveju -- vaisinimąsi. Užtat, jeigu pirmoji strofa atrodė estetinė, "nesuinteresuota":

"nes kūnas prie kūno, petys
peties,
nes mano krūtinė prie tavo
krūties,
du kūnai kaip vienas prašneko".

(Estetinis P.S.: Bet jau ir šitoje strofoje vaizdas "petys prie peties" -- tai alizija į komunizmo žygiavimą, petys į petį, ateitį) -- tai antrasis posmas paaiškina, kad viskas tikslingai ir garbingai:

"O mes? O išėjus iš mano
širdies,
išėjus iš tavo aistringos širdies,
gyvybę praręs mūsų vaisius..."

Honny soit gui mai y pense, kaip sako Anglijos karalių devyza.

Atvažiuoja Mieželaitis į Paryžių, meilės sostinę, ir vietoj socialistinio realizmo, ima jam kilti neortodoksinės mintys. Vyras, sako žmonių išmintis, iš prigimties polygamijai skirtas: kad taip ne viena, o keletą moterų galima būtų turėti! Nesutardamas su Pranašu ir jo kalifais, pagal kuriuos idealus žmonių skaičius yra penkios, Ed. Mieželaitis susilaukia: jam užtektų keturių. -- Skaitytojas klystų manydamas, kad poetas svajoja, pavyzdžiui, apie blondinę antradienį, brunetę -- ketvirtadienį, o irlandietę -- šeštadienį. Ne, jisai praktiškai žmogus, jis moteris rūšiuoja pagal naudingumo principą, maždaug kaip senovės lietuviai, kurie ieškojo žmonos, kad būtų "ir prie svečio, ir prie pečio". Jo klasifikacija maždaug tokia: dvi moterys šeimyniniam gyvenimui, ir dvi -- asmeniškam naudojimui. Šeimyninio gyvenimo moteris, Madame Rafael -- vaikų auginimui, Madame Duerer -- dauginimuisi. Asmeniškoms reikalingas skirtos moterys: Madame da Vinci -- įkvėpimui (idant daigintų "kilniųjų norų apleistus grūdus", idant išrankiotų "žemiųjų norų didžiulius spiežius"). Ir pagaliau Madame Renoir -- atsigalvinimui (jinai -- "nežemiškai aukšta ir žemiškai žaisminga", jinai -- "aukšta ir nuodėminga").

Motery tipai, kaip matote, gana skirtingi, ir sunku susidaryti įspūdį, koksai gi būtų idealus Edv. Mieželaitis moters tipas. Tikrai labai detali analizė leidžia vis

(Nukelta į 6 psl.)

AKADEMINIS GYVENIMAS

DISKUSIJOS APIE JAUNĄJĄ KARTĄ

Gegužės 11 d., New Yorko Santaros pastangomis Festivalio restorano salėje buvo surengtos viešos diskusijos apie jaunąją kartą. Diskusijose dalyvavo Dalia Bulgaraukaitė, Juozas Miklovas, Saulius Šimoliūnas ir Vytautas Valaitis, o diskusijas pravedė Leonas Sabaliūnas. Susirinkę buvo apie 50 asmenų: rengėjų tėvai bei artimieji ir temos iššauktieji jaunesnieji.

Rašančiam susirinkimo įspūdis tenka palyginti su Pirandello vaidinimu *Šeši Veikėjai Beiešką* Autoriaus, kuris irgi šiuo metu eina geru pasisekimu viename New Yorko teatrų. Pas Pirandello teatralai bando atvaizduoti gyvenimą, tačiau iš lauko *šiveržę veikėjai* patys užima teatralų vietą. Pirandello mums sako, kad teatras turi būti gyvas ir tikras, kad rašytojas turi skaitytis su tikrove, kad jo veikėjai tampa lyg tai nepriklausomi nuo jo ir turi gyventi pagal savo charakterį ir savo

tikslius. Beje, Pirandello vaidinimas daug prisidėjo prie modernaus prasmingoteatro išsirutuliojimo. Teatras tapo tikroviškesniu ir sąmoniniais bei sąmoniniais daugiau pradėjo išreikšti žiūrovų tikrovę: gyvenimo sąlygas bei žmonių tikslus gyvenime būti prasmingais.

Santaros surengtų diskusijų dalyviai, gal būtų, daugiau ar mažiau atitiko Pirandello autoriui ir teatralams. Jie bandė išsakyti savo mintis apie savo kartą. Tačiau dėl tvarkos jie sėdėjo už stalo ir jie "programą išpildė". Vietomis, gal būtų, jie buvo per daug teatrališki, per daug suabstraktinantys esamas sąlygas ir savo kartos užsimojimus. Po pranešimų, kuriuos kiekvienas diskutantas padarė paskirai, diskusijos buvo išneštos į salę. Užvirė gyvos diskusijos iš susirinkusiųjų pusės. Jie buvo lyg tai tie šeši veikėjai, kuriuos autorius pamiršo įrėminti savo vaidinime. Klausytojai daug kur nesutiko su kalbėtojais. Pagaliau patys kalbėtojai pradėjo daug kur skirtis. Tačiau visu tuo susirinkimas paliko gilesnį įspūdį, ne lyg Pirandello vaidinimas. Diskusijos buvo tikros diskusijos, jose kas norėjo galėjo pasakyti savo nuomonę ar savo nuotaiką, nes tam buvo sukurtos sąlygos. Už tat po trijų valandų "oficialios programos" pasikalbėjimai tęsėsi visą vakarą ir dar ilgiau svetingo Vytauto Valaičio bute. Grojo muzika ir žmonės vėliau sukosi salėje. Buvo apstotai ir baras. Vis dėlto visa tai liko nekasdienišku įspūdžiu, nes šiose diskusijose pilnai išryškėjo viena tiesa: jaunoji karta ieško tarpusavio kontakto, kuris šiandien daugiau sąmoninis ir kuris, jei prižiūrimas ir skatinamas (kaip kad tokių susirinkimų), gali virsti sąmoningu apsisprendimu didesniems kartos darbams.

Pirmoji kalbėjusi Dalia Bulgaraukaitė palietė klausimą, ar iš viso yra tokia jaunoji karta, kuri stovi prieš savo specifines problemas ir pati turi į jas savitai atsakyti. Ji rado, kad tikrai tokiais išskirtiniais žmonėmis -- jaunąją kartą -- yra mūsų jaunimas 20-30 metų amžiaus. Jis stovi tarp dviejų pasaulių. Jis nėra savo darbo atlikęs ir negali gyventi Lietuvos gyvenimo

siurpinti.

prisiminimais ir nuopelnais, kaip kad vyresnioji karta. Jis kartu nėra jauges tiek į šį kraštą, kad galėtų sutapti su savo kaimynyste ir tenai palikti gyventi. Jis turi atrasti savo kelią, kuris yra kaimynystės ir prasmingos savo visuomenės ieškojimas savo amžininkų lietuvių tarpe. Buvo bandyta organizuoti įvairias studentiškas organizacijas. Šiandien dalis jų jau iširę. Yra būtina ieškoti būdų bendrinei kartos veiklai, kuri nebūtų atsitiktinio pobūdžio ir per kurią išryškėtų tikrasis kartos veidas.

Saulius Šimoliūnas pastatė savo kartą didesnėje šio amžiaus įtampoje. Galima gyventi pagal įspūdį ir galima gyventi pagal principą, tačiau šiandien įspūdis yra šimtmečio dvasia. Šis amžius yra didelių pasikeitimų amžius. Pasikeitimų amžiais sunku turėti vieną žvilgsnį. Realizmas įžvelgti į sąlygas ir pirmus dalykus pastatyti pirmaisiais lengviau pasiekiamas ramiais laikais. Realizmas, gal būtų, sklandą iš ramesnių laikų ir neramesniuosis, bet visvien jis sunkiau pasiekiamas, kada viskas aplinkui keičiasi. Jei būtų laikomasi realizmo, būtų aišku, kad verta išlaikyti savo aš ir todėl verta nenuatausti, bet veikti pagal savo praeitį ir per savo tautos kultūrą. Vienaip ar kitaip, ši karta lietuviška, tačiau klausimas yra, ar ji kuo nors sužibės ar tik išblės. Už tat būtina planuoti bendrus darbus, turėti bent viešą forumą, kuriame būtų visuomet galima susitikti.

Juozas Miklovas, tik prieš du metus pabėgęs iš Lietuvos, gal būtų, daugiau negu bet kas kitas iš diskutuojančių galėjo pažvelgti į savo jaunąją kartą iš daugiau atitrauktinio taško. Pagal jį jaunoji karta yra labai aktyvi lietuviškame gyvenime, tačiau tame aktyvume galima pasigesti rimtumo ir ištvermingumo. Kažkaip vis liekama vaikais. Jauni žmonės vieni kitus tarpusavyje vadiną vaikais. Ir tai nėra kalbos atsilikimas, bet faktas apie jaunąją kartą. Jos pagrindinis uždavinys yra vidinis subrendimas. Tuomet nebus norima vienai dienai sužibėti meteoru, o kitą dieną prapulti nežinon ir pasišalinti iš lietuvių tarpo. Tokių pavyzdžių yra labai daug. Reikia pratintis veiklai, įvertinus savo galimybes, ir tuomet atitinkamai siekti savo tikslo. Jaunoji karta politinėje srityje yra suorganizavusi New Yorko veiklos branduolį. Reikia tikėtis, kad šis branduolys bus akstinui platesniam apsijungimui darbams ne vien tik politinėje, bet ir kitose srityse.

Vytautas Valaitis vaizdžiai pastatė savo kartą prieš apsisprendimo reikalą. Žmogus turi pasakyti kuo jis tiki ir savo tikėjimą bandyti pagrįsti darbais. Pas mus tikėjimai yra dideli, bet darbai yra labai maži. Mes turime būti jauni ir į savo lietuviškus reikalus turime žvelgti drąsiai ir gyvai. Mes negalime kovoti už Lietuvos laisvę ir kartu nesekti ir nepripažinti negrų pastangų tapti laisvais. Jei mes siekiame laisvės idealo, mes tai turime pripažinti visiems. Dėdamiesi į laisvės kovą su amerikiečiais, mes neturime turėti vienintėlio reikalavimo, kad tie Amerikos politikai būtų tik antikomunistai. Jie turėtų būti ir laisvės idealo puoselėtojai. Pavyzdžiais iš lietuvių spaudos kalbėtojas nurodė keletą tikėjimo ir darbų paradokso. Valaitis baigė savo pašnekėstį, kviesdamas visus aktyviai ir kritiškai padėti įvertinant reikštis lietuviškame gyvenime, nors tam reiktų aukotis, gal net algos dešimtą dalį rezervuojant lietuviškiems reikalams.

Kalbėtojų mintis darniai derino ir sintetizavo Leonas Sabaliūnas. Paskatinęs tarp diskutantų diskusijas, vėliau jas perkėlė į salę. Iš jaunosios kartos Gabrielius Gedvilas, Jonas Ulėnas, Algis Gureckas nesutiko su kalbėtojų išvadomis. Jiems nelyg kaltinamomis (nes jie buvo publika) kalbėtojų išvados rodėsi per daug apibendrintos, suidealintos, neįgyvendinamos. Vanda Gegevičiūtė pasidžiaugė, kad ieškoma bendros veiklos gija. Juozas Audėnas ir Vincas Rastenis iš vyresnės kartos pakomentavo dis-

Chicago ir apylinkių liuanistinių mokyklų mokiniai pavasario šventėje šoka Žilvytį.

Z. Degučio nuotrauka

LAISKAI IŠ PARYŽIAUS

(Atkelta iš 5 psl.)

dėlo pagauti keletą bendrybruožių. Pirmas: jo moterys turi būti "baltos" -- Edv. Mieželaitis, atrodo, nėra per didelis nei Palangos, nei Soči pliažų lankytojas. Antras: jos turi būti "aukštos" arba "ilgos". Tai, žinoma, tas pat, tai tik perspektyvos klausimas. Bet su tokiais pareikalavimais, poetas daugiau šansų turėtų Skandinavijoje ar Amerikoje, o ne Lietuvoje, Rusijoje ar Uzbekijoje.

Visa tai būtų labai gerai. Tik vienas dalykas mane kiek neramina: tai įžanginė poemos prozoje apie Moterį eilutė:

"Tu man tokia atrodei: po žaliu medžiu, liekna tarsi balta žuvis, nuoga su figos lapo trikampiu, ..." ir t.t.

Nežinau, ką jūs, iš viso, apie žuvis galvojate. Aš pažįstu tikrai tokį posakį: "šalta kaip žuvis". Užtai man ir vaizdas "ilga balta žuvis" jokio entuziazmo nekeltų. Visų pirma, tai, įžaidimas lietuviškos moterims, o antra, jeigu tai taisybė, tai lietuvių tautos ateities ir dauginimasis neatrodo garantuoti. Reikėtų labai susirpinti.

KUR GERIAUSIA PAILSETI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS, KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO PRIVATAUS PLIAŽO, PUŠŲ PAVĖSYJE GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE VASARVIETĖJE

JANSONŲ VILOJE "AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Graži vila ir erdvūs kambariai.
- Privatus 2 akry pušynas — parkas.
- Šiltos Golfštromo srovės atviros jūros pliažas vos 7 min. peščioms.
- Rami aplinkuma — daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Geras ir sveikas lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.

ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 15 D. IKI RUGSĖJO 15 D.

Lietuviai savininkai Dr. Eduardas ir Marija Jansonai visus malonius kviečia atvykti praleisti atostogas.

Iš anksto kreiptis:

E. JANSONAS, 15 Rosedale St., Boston 24, Mass.
Tel. (Area 617) 288-5999.

Po birželio 15 d. — AUDRONĖ-JANSONAS —
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

EAGLE STAMPS ARE ADDED SAVINGS!

MAY'S BASEMENTS

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARKTOWN
SOUTHGATE

Dėmesio! Vyrams!

Naujas mokslinis prasilaužimas atpalaiduoja

MEGZTŲ BALTINIŲ SUSITRAUKIMĄ

100 PROC. MEDVILNĖS
MEZGINIAI

VYRAMS T-marškiniai

ir
kelnės
\$1 vienas

3 už 2.95

100% medvilnė
nesusitraukia net
1% ilgiui

Jau praityje baltinių susitraukimo problema su šiais revoliuciniais baltiniais. Jūs perkate tikslus, jums reikalingus dydžius. Tas dydis lieka po kiekvieno skalbimo, džiovinimo netgi automatinėmis skalbimo ir džiovinimo mašinomis. Dydis lieka tas pats iki susidėvėjimo.

T-MARŠKINIAI:

Specialia juosta sustiprinta apykaklė; niekad nesusitraukia, niekad nenustoja formos. Ypač tinka baltai medžiagai. Išsūtus rankovėms skylės ir nesipiną rankovės. Sustiprintos didžiausio nusidėvėjimo vietose.

DYDŽIAI

S	M	L	XL
34-36	38-40	42-44	46-48

KELNĖS:

Švelnios ir pastovaus dydžio. Kryžminės juostos taip pritaikytos, kad viskas veikia kaip vienetas nuo viršaus iki apačios. Švelnus, bet tvirtas sustiprinimas, be siūlių sėdynė, nevazanti sėdint, nėra siūlių, kurios trauktųsi ir painotųsi. Atsparios karščiui, elastingės apyjuostės.

DYDŽIAI: 30-32-34-36-38-40-42-44.

Maziau nei 1% susitraukimo ilgyje pagal valdžios tyrimus. Nr. 7550 (CCC-T-191-B)

Priimami užsakymai paštu ir telefonu užsakant už \$2.00 ir daugiau...
Skambinti CHerry 1-3070

BASEMENT MEN'S FURNISHINGS
DEPARTMENT... THE MAY COMPANY,
DOWNTOWN, ALL BRANCHES

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Clevelande minėjimą rengia ALT birželio 16 d. sekančia tvarka:

Pamaldos už išvežtuosius į Sibirą abiejose lietuvių parapijų bažnyčiose; 10 val. šv. Panelės Nesiliaujančios Pagalbos bažnyčioje, ir 10 val. 30 min. šv. Jurgio bažnyčioje.

Pamaldoms pasibaigus šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje, visi vyks į Clevelando Lietuvių Kultūrinį Darželį, kur prie Dr. J. Basanavičiaus paminklo įvyks iškilmingas Tragiškųjų Birželio įvykių paminėjimas. Pagrindinės kalbas pasakys Clevelando miesto burmistras - meras R. Locher ir ALT vicepirm. J. Daugėla. Bus patiekta rezoliucija Lietuvos išlaisvinimo klausimu ir pasiūsta Amerikos prezidentui, valstybės departamento sekretoriui ir kitiems valdžios pareigūnams.

Meninę dalį išpildys Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas Alf. Mikulskio.

Visos organizacijos su vėliavomis kviečiamos dalyvauti šv. Jurgio parapijos bažnyčioje pamaldose ir Liet. Kultūrinuose Darželiuose iškilmingam minėjime.

Senimas ir jaunimas masiniai dalyvaukime pamaldose ir iškilmingam minėjime. ALT

• **Milda Lenkauskienė** penktadienį, 8 val. vak. per Tėvynės Garsų radiją (WXEN-FM 106.5 mpc.) kalbės tema "Kelias į pavojų ir pašaukimą". Milda Lenkauskienė dvisavaitinėje Moters Pasaulio radijo programoje intelektualiu ir šiltu žvilgsniu yra paličiusi įdomias moters gyvenimo temas. Pastaroji jos tema "Kelias į pavojų ir pašaukimą" yra skirta aukštesnias mokyklas baigiančiam jaunimui.

• **Baltijos Aidų** radijas pirmadienį, birželio 17 d., 8-9 val. vak. transliuos specialią programą anglų kalba, skirtą priminti Baltijos kraštų okupaciją ir sovietų įvykdytus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje masinius trėmimus į Sibirą. Programa rūpinasi Baltijos Aidų radijo vedėjai Jonas Daugėla, Eriks Ievinš ir Andreas Traks.

• **L. Valiukas**, iš Los Angeles, birželio 14 d., penktadienį, 8 val. vak., Čiurlionio ansamblio namuose padarys pranešimą apie rezoliucijų stovį Lietuvos išlaisvinimo reikalu, JAV Kongrese. Clevelandiečiai kviečiami atsilankyti išgirsti pranešimo.

JUDRUS SAVAITGALIS

Clevelando visuomenė, neturėjusi "laisvo" savaitgalio per visą žiemą ir pavasario sezoną, dar ir praėjusio savaitgalio kaitroje buvo kviečiama savo atsilankymu paremti keletą reikšmingų lietuvių visuomeninės veiklos apraiškų.

• **Mažoji šokių šventė** iš šv. Jurgio parapijos salės turėjo nusikelti į Lietuvių salę, ryšium su Popiežiaus mirtimi.

Parngimas praėjo nuotaikingai ir entuziastingai, stengiantis praskinti kelią mūsų jauniems tautinių šokių meno reprezentantams į šokių šventę Chicagoje. Programoje, be šokių, pasirodė ir R. Babicko vadovaujamas Clevelando vyrų oktetas.

Karštas subatvakaris neviliojo nei jaunimo į šokių salę, tačiau apatinėje salėje troškulį ir alkį malšino gausus būrys nuolatinių bendruomeninių pastangų rėmėjų.

• **Lituanistinių mokyklų mokslo metų užbaigtuvės** buvo nukeltos į Neurų ūkyje rengtą bendrą gegužinę, kuriai kiek pakenkė lietingas oras, nuotoliai ir parengimų gausumas.

Gegužinės garsas pranyko mokslo metų užbaigtuvių triukšme, kitų parengimų įkarštyje.

Rengėjai turėtų daugiau dėmesio kreipti į parengimų kalendorių ir gerai apsiskačiuoti, ar ruošiamų parengimų "infliacija", vietoje pagelbėjusi organizacijų kasai, ko gero jai nepakenks.

• **Pianisto Antano Smetonos**, Fulbrighto premijos laureato, koncertas Cleveland Music School Settlement salėje, Magnolia Dr., sutraukė gražų būrį piano muzikos mėgėjų ir mūsų jaunojo pianisto gražių pastangų ir laimėjimų gerbėjų.

A. Smetona, atlikęs Bacho, V. Persichetti ir Chopino kūrinius, pasirodė savo Clevelando aplinkoje jau nebe gabaus mokinio vaidmenį, bet kaip vienas iš žymiųjų piano koncertų pažibų. Ypatingai Chopino prelūdai, atrodo, bene bus Antano stiprybės ir iškilaus išpildymo ženklai.

Nepaprastų gabumų, kartu ir įtempto darbo nesibijęs jaunuolis, prieš vykstant naujai paskirčiai į Europos muzikinio pasaulio areną, turės peržengti dar vieną svarų savo gyvenimo slengstį, birželio 15 d. sukuriant šeimą.

Antanui Smetonai linkime daug gražių laimėjimų tolimesniame kelyje, neužmirštant, kad jo pastangas su pasigėrėjimu ir pasidžiavimu seka visa lietuvių visuomenė.

Pagerbimo vakarienė

Ralph Perk, naujai išrinkto County Auditor garbei pagerbimo vakarienė Sheraton-Cleveland viešbutyje sutraukė virš 1500 da-

lyvių. Jų tarpe virš 20 lietuvių, aktyviau besireiškiančių vietos respublikonų veikloje ar šiaip pakviestų iškilnėse dalyvauti svečiais. Trys grakščios lietuvaits tautiniais rūbais taip pat buvo įsijungę į vakaro šeiminių eiles.

Vakarienes metu pasakytose kalbose, lygiai kaip jautriame R. Perk padėkos žodyje buvo pabrėžtas faktas, kad Cuyahoga apskrities vadovybėje buvo atstatyta (po 30 metų) 2 partijų sistema, kuria remiasi JAV demokratinio tvarkymosi principai. Tai nebuvo nugalėjusių rinkimų sudžiaugsmo šūkis, bet kuklus pasitenkinimas visuomenei naudinga rotacinės sistemos atstatymu, kurioje gali savo iniciatyva reikštis įvairių partinių įsitikinimų žmonės.

Vakarienėje dalyvavo visuomenės ir apskrities valdinių institucijų atstovai - teisėjai, administratoriai, partijos pareigūnai ir kongreso atstovai Minshall.

Ralph Perk iškilioje veikloje žymų vaidmenį vaidina tautybių grupės. Jo ryšiai ir pažiūros į tautybių kultūrinį ir visuomeninį inšą vietos visuomeniniame gyvenime teikia vilčių, kad tautybių suniveliavimas po vieną žalia kepure neturės pasisekimo. Svarbu, kad tautybių atstovai nepailstų savo veikla skverbti į vietos politinį gyvenimą, nes visos, tuo labiau lietuvių, savo svoriu ir įtaka galėtų užimti ryškesnę vietą vietos administracijoje.

Pagerbimo vakarienės ruošimo komitetas buvo sudarytas iš įvairių tautybių grupių atstovų. Jų tarpe lietuvių atstovauti buvo pakviestas adv. Julius Smetona.

ATTITAIŠYMAS

Dirvos 66 nr. paraše po LB II Apylinkės valdybos nuotrauka per klaidą buvo praleista valdybos nario Juliaus Kazėno pavadė.

SAVININKAS PARDUODA

1 šeimos, 8 kamb. namų, 6731 Edna Ave., netoli šv. Jurgio mokyklos. Erdvis kambariai, aukštas rūsys, 2 automobilių garažai.

Skambinti A. Dailidei — HE 1-8516.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

East Cleveland

8 kamb. 1 šeimos namas netoli Euclid Ave. 1½ vonios, kilimai, ekstra kamb., 3 aukšte, garažas. 60x145 sklypas. \$13,800.

Šv. Jurgio parapijoje

6 kamb., 2 vonios, erdvis rūsys, nauji variniai vandens vamzdžiai, nauji elektros laidai, naujas gaso pečius. Aluminijaus dvigubi langai, garažas. Atskiras įėjimas į 2 aukštą. Tinka vienai šeimai arba dviem. \$12,800.

Edna Ave.

2 šeimų, 5-5, erdvūs kambariai, 2 geri gaso pečiai, šildymas su radiatoriais. \$15,900.

Netoli St. Clair — Ida

2 šeimų, 5-5, naujas garažas, geras rūsys, prašo \$13,300.

Investavimui

6 šeimų mūrinis, \$25,500.
3 šeimų, garažai, \$10,000.
4 šeimų — \$10,800.
10 šeimų — 2 krautuvės, metinės pajamos — \$7,600. Kaina \$41,500.

Lietuvius bendradarbis

Alg. Dailidė
13229 Superior Ave.

UL 1-6666

• **Antanas Mikoliūnas**, veiklus ramovėnas ir kitų organizacijų narys, šiuo metu Policynic ligoninėje tikrina kiek sušlubavusią sveikatą.

• **Stasys Halaburda**, Lietuvių Salės Bendrovės direktorius, prieš kiek laiko sunegalavęs, lūžus kojos kaului, tikrina sveikatą Policynic ligoninėje.

Vilkiukų stovykla

Clevelando Pilėnų Tunto jaunesniųjų skautų (vilkiukų) stovykla įvyks š. m. birželio 22-30 dienomis. Vietą — Wyoga ežero parkas. Apie 30 mylių nuo Clevelando, važiuojant 532 keliu, netoli Cuyahoga Falls miestelio.

Norintieji važiuoti stovyklon prašomi registruotis iki birželio 18 d. pas tunt. V. Jokūbaitį MU 1-9143, v. S. G. Juškėną YE 2-6019 ir v. sl. S. Lazdinį CE 1-8714.

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Hts. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$65.00 all utilities paid for except electric. Quiet, clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 — IM 7-7080.

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths, gas furnace. Must sacrifice. \$15,460. Telephone: 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080. (68)

Modern 2 bedroom ranch, attached car garage, clay tile kitchen & bath walnut paneled dining area. Carpeting & drapes. \$17,900. RE. 4-1428.

BAY VILLAGE

4 bedrooms, 2 baths, beamed Ceilings, window walls, & family room beige wool carpeting and drapes included \$27,000. AC. 1-4449.

ALMOST 5 acres, by owner, old farm house, garage, out bldgs., \$17,900, leaving state. BE 7-4006.

BEREA, income property, newly decorated and remodeled front house, beautiful log cabin in rear. By owner, 234-7580 for appointment.

PARMA CIRCLE area: Master bungalow, near schools and transportation. Eating space in kitchen, full dining room. Many extras. See to appreciate. TU 4-3988.

USED CARS & TRUCKS FOR SALE

1959 FORD, retractable hardtop, automatic transmission, excellent condition. A real classic in design and convenience, reasonable. 231-4513.

1956 FORD Courier panel truck. New tires, 37,000 miles, mechanically excellent. Original owner. Very reasonable. CE 1-0257.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000.00

4 1/2 %

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

FILATELIJOS KAMPELIS (6)

ANTANAS BERNOTAS

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS gegužės 3 d. išleido 15 c. oro pašto ženklą, kuriuo pagerbiamas Montgomery Blair. Ženkle -- jo atvaizdas ir žemės rutulys, apsupti laiškų juosta.

Montgomery Blair (1813-1883) gimė Franklin County, Ky. Kaip advokatas, vėliau kaip teisėjas, dirbo St. Louis, Mo. Pasižymėjo gindamas svarbias bylas. Apie 1860 m. persikėlė į Silver Spring Md. Prezidentas Lincolnas jį paskyrė vyr. Amerikos pašto viršininku. Eidamas tas pareigas Amerikos pašto santvarkoje jis pravedė daug reformų. Jo sumanymu ir iniciatyva 1863 m. Paryžiuje buvo sušauktas I Pasaulinis Pašto kongresas svarstyti įvairių tarptautinių problemų. Iš to kongreso sumanymų 1874 m. išsivystė Pasaulinė Pašto Sąjunga.

ISPANIJA išleido puikią 15 pašto ženklų seriją visoms rožančiaus paslapčiams paminėti. Ženklaai suskirstyti 3 dalimis taip, kaip ir rožančiuje. Piešiniams panaudo-

doti geriausių ispanų dailininkų paveikslai. Čia dedame antrosios (sopulingosios) dalies 5-tąjį pa-

PARDUODAMAS APARTAMENTAS

4 penkių kambarių butai, netoli šv. Jurgio parapijos, mokyklų ir krautuvų. Teirautis tel. WH 2-7405. (67-71)

PARDUODAMAS NAMAS

Prie šv. Juozapo parapijos 144 ir St. Clair — Galewood Dr. — 6 kamb. vienos šeimos, moderniškai įrengtas, išbaigtas trečias aukštas ir rūsių (recreation) kambarys, naujas gaso pečius ir vandens tankas. Skambinti LI 1-6593 HRIBAR REALTY

arba
GL 1-2500

(67, 68, 69)

veiklą -- Nukryžiuojamas (Murillo darbas).

Esteban Bartolome Murillo (1617 - 1862), vienas geriausių ispanų dailininkų, piešęs realistinio ir religinio turinio paveikslus, gimė Sevilijoje. Turėdamas meninių polinkių, jau 12 metų berniukas buvo pasiūstas į tapybos studiją Sevilijoje. Draugavo su kitu garsiu ispanų dailininku Velazquez. Nutapė daugybę paveikslų Sevilijos, Cadizo ir kitoms bažnyčioms. Paliko apie 400 paveikslų, kaikiur su keleta pakartojimų. Įvairūs kopijuotojai padarė tūkstančius jo paveikslų kopijų. Labiausiai garsios jo Madonos, laikomos moteriško žavumo pavyzdžiu.

LENKIJA išleido 60 gražių pašto ženklų, kuriuo paminima 100 metų sukaktis nuo 1863 m. sukilimo. Ženkle -- datos ir Romualdo Traugutto (1826-1864), vieno svarbiausių Lenkijos sukilėlių vadų, atvaizdas.

1863 m. sukilimas prieš rusų okupaciją, kaip žinia, prasidėjo Lenkijoje sausio 22 d., ir netrukus persimetė į Lietuvą. Prie sukilimo prisidėjo daug anoto bajorijos, valstiečių ir net dvasiūnių. Svarbiausi sukilėlių vadai Lietuvoje buvo Z. Sierakauskas, K. Kalinauskas, kunigai Mackevičius ir Jasinskis. Sukilėliams pradžioje gerai sekėsi ir jie greit užėmė visą Lietuvą, išskyrus miestus. Tačiau vėliau, kai rusai sutraukė daug kariuomenės, sukilimas iki metų pabaigos buvo visiškai numalšintas. Prisidėjo prie sukilimo smarkiai nukentėjo, o krašte prasidėjo žiauri rusifikacija ir kolonizacija.

SIRIJA (Mažosios Azijos valstybė) leidžia pašto ženklų seriją su senovės meno paminklais, vadovais, karalių kapais. Jau išėjo pašto ženklai su karalienės Zenobijos atvaizdu, su Palmyros Gražuole, su karalių kapais. Žemiau dedame 7 ir pusės piastro p. ženklą su kar. Zenobijos atvaizdu.

Zenobia, gimusi žiaurinės Sirijos mieste Palmyroje, ištėkėjo už to miesto karaliaus Odeanato (Odenathus) ir, po jo nužudymo 267 m., tęsė valdymą kaip regentė jos mažamečio sūnaus Vabalato (Wahab-Allah, graik. Athenodoros) naudai. Jau karalius Odeanatus buvo išplėtęs savo valstybę į gretimus kraštus, gi Zenobija dar toliau plėtė, užimdama net Egiptą. Romos imperatoriaus Aurelijaus nugalėta ir paimta į nelaisvę, ji 273 m. buvo nugabenta į Romą ir apgyvendinta prie Tivoli, kur ir baigė savo amžių. Pasižymėjo savo drąsa, išmintimi ir teisingumu.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

BETTER LAWNS AND GARDENS CO.,

V. Apaniaus vadovaujama, atlieka sodininkystės patarnavimus ir patarimus. Be to galite nusipirkti pievoms trąšų, chemikalu, sėklų ir įvairių augalų. Prie progos užsukti ar naskambinkit 12518 Lake Shore Blvd. Cleveland 8, Ohio. Tel. PO 1-5614.

FRAZIOR ŠOKIŲ STUDIJA

15209½ St. Clair Ave.
Namų telef. EV 2-7166
Studijos telef. UL 1-5119

Vasaros metu veikia stepavimo — baletu — pirštų galais klasės.

Po asmenine priežiūra MISS JACKIE FRAZIOR

DIRVA

Nr. 67

1963 m. birželio 12 d.

KAS IR KUR?

• **Antano A. Olio** 5-rių metų mirties sukakčiai paminėti šį šeštadienį, birželio 15 d., 7 val. vak., Chicagoje, Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., rengiama akademija.

Dalyvauja: Lietuvos atstovas J. Kajeckas, gen. kons. dr. P. Daužvardis, ALT pirm. L. Šimutis, adv. A. Lapinskas ir pagrindinis kalbėtojas poetas Stasys Santvaras.

Meninėje programoje: solistai Anna Kaskas ir Jonas Vaznelis, muz. Aleksandras Kučiūnas ir Dainavos ansamblis.

Po programos apatinėje salėje kavutė. Įėjimas visiems nemokamas.

Akademiją rengia J. Bachuno iniciatyva lietuvių organizacijų komitetas.

• **Lietuvos Paviljonas** Chicago Tarptautinėje parodoje suprojektuotas ir baigiamas statyti, Akademikų Skautų (architektų-inžinierių).

Paroda atidaroma birželio

19 d., ir tęsis iki liepos 7 d.

Paviljono įrengimui šaukių Apskrities Klubas paskyrė \$25.00, L. Š. S. Vytauto Didžiojo Chicago šaulių Kuopa — \$26.00, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga — \$25.00, Maisto produktų ir gėrų parduotuvė "Parama" — \$25.00.

Aukotojams reikiama padėka. Aukos siunčiamos "Lithuanian Pavilion", c/o Consulate General of Lithuania, 6147 So. Artesian Av., Chicago 29, Ill.

• **Tautinių Šokių šventės būstinė** (Jaunimo Centras, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. Tel. 471-2248). Atdara: pirmadienį, iki penktadienio nuo 3 iki 9:30 val. p. p., šeštadieniais nuo 2 iki 9:30 val. p. p., sekmadieniais nuo 9:30 val. ryto iki 1 val. p. p. Jaunimo Centre esant didesniems parengimams būstinė bus atdara ir prieš parengimus kitokių, nei nustatytų laikų. Būstinėje gaunami bilietai, informacijos, suvenyriniai šventės ženklukas ir t.t.

Chicago Aukšt. Lituanistikos Mokyklos abiturientų išleistuvės. Nuotraukoje garbės prezidiumas, abiturientai ir svečiai Jaunimo Centro didžioje salėje diplomų įteikimo iškilmėse, kurios vyko birželio 2 d.

BAIGĖ CHICAGOS AUKST. LITUANISTIKOS MOKYKLĄ

Chicago Aukštesniąją Lituanistikos Mokyklą 1962-63 m.m. (dvyliką metų) baigė šie mokiniai:

Barmutė Dalia, Grabauskaitė Kristina, Raslavičiūtė Raminta, Račas Antanas, Valatkaitytė Dalia, Valiukėnas Šarūnas. Aukštakalnė Violeta, Balčiūskaitė Auksė, Baraitė Rita,

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPIŲ VADOVAMS IR ŠOKĖJAMS

Liepos septintoji diena artėja visu spartumu. Liko vos kelios savaitės iki Jūs visi, palikę kasdieninę aplinką, skubėsite traukiniams, autobusams ir mašinomis į savo šventę, kurioje įvyks visas Jūsų darbo apvainikavimas. Daug darbo valandų teko skirti besiruošiant šiai Tautinių Šokių šventei, ir nuopelnas bus Jūsų, jeigu sukvietieji svečiai pajus grožį programos išpildyme. Kad šitas grožis pasireikštų visame pilnume, reikalinga, kad Jūs visi, kurie šią šventę ruošiate, atvyktumėte su giedria nuotaika širdyje ir tvirtu žingsniu šokyje. Reputokite paskutinėmis savaitėmis ne po vieną, bet po du ar tris kartus. Tegul šios šventės nuotaika lydi šūkis: "Kokybėje, o ne kiekybėje glūdi didybė".

Laiko tėkmė nusineš visas darbo valandas ir pačią šventę. Prisiminimai ir įspūdžiai liks Jums ir publikoje nesuskaitomoms valandoms. Dėl to kiekvienas jauskite ant savo pečių dalelę atsakomybės ir pareiškimo ir darykite viską, kad Jums būtų garbė ir malonumas prisiminti Antarąją JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių šventę.

Liudas Sagys,
Šventės Programos
Vadovas

Civinskaitė Beatrice, Civinskaitė Kristina, Dmukauskas Simas, Gylė Aušra, Gliosaitė Laima, Gustaitytė Rūta, Jančytė Jūratė, Janickaitė Margarita, Jarošytė Kristina, Jokubauskaitė Jūratė, Jonikas Alvydas, Kavaliūnaitė Regina, Konauka Regis, Koncūtė Dalia, Koncūtė Dana, Kremerytė Gražina, Kripkauskaitė Virginija, Krosniūnaitė Ramunė, Lesniskaitė Audronė, Mackevičiūtė Birutė, Mackevičiūtė Danguolė, Mačiulis Ričardas, Nakas Vytautas, Norvilas Kęstutis, Palilūnaitė Živilė, Petrauskas Kęstutis, Prunskytė Teresė, Putriūtė Birutė, Repšytė Rima, Šimkus Mindaugas, Švaraitė Marytė, Tervydis Edmundas, Truškinaitė Jūratė, Underys Ramūnas, Valinskaitė Agota.

Pirmieji šeši yra geriausiai (vienais penketukais) baigusieji šią mokyklą.

• **Dr. V. Majauskas, Dr. A. Damašis, R. Boris ir R. Valatka** sudaro Rezoliucijoms Remti Komiteto Detroito skyriaus pradinę vadovybę, kuri vėliau bus praplėsta, įtraukiant daugiau aktyvesnių ir veiklesnių lietuvių. Detroito ir apylinkės lietuvių, kurie norėtų pilniau ir aktyviau įsijungti į rezoliucijų pravedimą bei viso šio žygio remimo darbą, kviečiami kreiptis į dr. Vytautą Majauską, kurio adresas yra šis: 23738 Joy Road, Detroit 39, Michigan. Telefonai: KE 8-2899, LO 5-2152.

• **Kun. kleb. P. Valukevičius, dr. A. Klimas B. Krokys, P. Norkeliūnas, J. Stankus ir A. Jančys** yra rezoliucijoms remti bei praveisti reikalo judintojai Rochesterioje. Jie kviečia ir kitus Rochesterio lietuvių pilniau įsijungti į šį Lietuvos laisvinimo darbą.

• **Dail. A. Trinkūnas** rūpinsis Taut. Šokių šventės salės menine priežiūra šventės metu.

• **Taut. Šokių šventės** suvenyriniai ženklukai jau gaunami bilietų platinimo vietose ir šventės būstinėje, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. Bilietų, ypač geresnių vietų, paskaitos vyks vakarais nuo 5:30 iki 8:30 v.

LITUANISTIKA VASAROS SEMESTRE FORDHAM UNIVERSITETE

Kursai prasidės liepos 3 d. Tai puiki proga pagilinti žinias lituanistikoje ir susipažinti su New Yorko bei apylinkių lietuvišku jaunimu bei N.Y. miesto žmonijai.

Jau kelinti metai tokie kursai negalėjo įvykti dėl mažo skaičiaus susidomėjusių. Jauskime pareigą šiemet užpildyti nors minimumą -- 8. Kol kas užsiregistruokite tik 4. Keli šimtai studentų užsiregistruoja prancūzų, vokiečių, rusų ir kt. kalboms. Ar nebūtų malonu, kad nors minimumas susidarytų lietuvių kalbai? Neapvilkite prof. A. Vasio, nuoširdžiai besirūpinančio lituanistika Fordham Universitete, kur yra sudarytos geros sąlygos tokioms studijoms. Už lietuvių kalbą duodama 4 kreditai. Be to, yra gerai įrengtos sporto aikštės ir plaukymo baseinas. Patogus laikas dirbantiesiems, nes paskaitos vyks vakarais nuo 5:30 iki 8:30 v.

Iki liepos 2 dar nevēlu užsiregistruoti. Parodykite susidomėjimą ir įvertinkite besirūpinančio profesoriaus ir instituto vice direktoriaus A. Vasio pastangas išlaikyti lietuvių kalbą šiame universitete.

Dėl katalogo ir informacijų kreiptis: Prof. A. Vasys, Fordham University, New York, 58, Box AA., N.Y., (Tel. Code 212 FO 7-5400, Est. 218)

Iš New Jersey lietuvių veiklos

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 5-to skyriaus narių susirinkimas įvyks 1963 m. birželio 13 d., 7:30 val. vak., Lietuvių salėje, 180 New York Avenue, Newark, N. J.

Darbotvarkėje atstovų iš ALTS seimo pranešimai ir svarstomi kiti reikalai.

A. S. Trečiokas,
Skyriaus pirm.

AUKOS DIRVAI

Dr. S. Virkutis, Cambridge 4.00
A. Čepulis, Philadelphia 3.00
A. Keturakis, Boston 1.00
J. Stempužis, Cleveland 4.00
Br. Burba, Detroit 4.00
J. Petrauskas, Chicago 2.00
V. Mieželis, Chicago 4.00
M. Balčiūskas, Chicago 1.00
V. Kruminas, Venezuela 4.00
J. Zimblys, Brooklyn 5.00
J. Valiūšaitis, Stamford 3.00
J. Jankaitis, Toronto 2.00
A. Andriulionis, Boston 2.00
M. Balintavičius, Venezuela 9.00
K. Mereckis, Chicago 1.00
K. Kudukis, London, Canada 2.00
S. Skirmantas, Sacramento .. 1.00
G. Vėžys, Chicago 5.00
A. Zatkus, Torrance 5.00
R.M. Veitas Pittsburgh 4.00
Vyt. Zdanys, Hartford 1.00
Ig. Kaunelis, Detroit 2.00
J. Kriščiukaitis, Dorchester 4.00

L I E T U V I Š K A V A S A R V I E T Ė B A N G A

CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH RD.,
CENTERVILLE, MASS.

• Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garšaus Craigville Beach.
• Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kuriuose patiemis galima gamintis valgi.
• Skanūs lietuviški valgiai.
• Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
• Svečiams be nuosavų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.
• Vaikų priežiūra tėvams išvykus.
• Šalia "Bangos" randasi ežeras su viešu paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakytais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštienė,
74 Alicia Rd.,
Boston 24, Mass.
Tel. AV 2-8046.

o po birželio 15 d. į "Bangą".

Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. SP 5-4633.

Los Angeles jaunimo šventėje broliai Vygis, Virgis ir Rimas Narbutai puikiai užsirekomendavo savo dainomis. Jiems akompanuoja muz. A. Narbutas.

L. Kančausko nuotrauka

Korp! NEO-LITHUANIA Filisteriui

A. A.

ANTANUI MICHELEVIČIUI

mirus, Jo tėvams, sūnui bei broliui PRANUI MICHELEVIČIUI gilią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Vyriausioji Valdyba

Korp! Neo-Lithuania Filisteriui

ANTANUI MICHELEVIČIUI

mirus, jo broliui PRANUI su šeima, bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

A. + A.

ANTANUI MICHELEVIČIUI

mirus, jo broliui PRANUI ir brolienei JUDITAI reiškia giliausią užuojautą

Juozas Leimonas

P A D Ė K A

Mūsų neužmirštama ir mylima Mamytė

A. + A.

JUZEFA STAŠKEVIČIENĖ

mirė š. m. balandžio mėnesio 29 dieną, Yonkers, N. Y.

Širdingai dėkojame visiems suteikusiems jai paskutinį patarnavimą, kun. J. Gurinskui už atlaikytas pamaldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą, kun. J. Pakalniškiui už šv. Rožančiaus sukalbėjimą ir visiems apsilankiusiems koplyčioje, visiems palydėjusiems į kapines, užprašiusiems šv. Mišias ir už prisijusias gėles.

Nuoširdus dėkui aukotojams Vasario 16 Gimnazijai mūsų Mamytes atminčiai — kuriai jaunimo mokslinimas visada buvo artimas širdžiai. Ačiū p. J. Brazinskui už atsisveikinimo žodį ir visiems bet kokių būdu pagalbėjusiems šioje liūdesio valandoje.

Širdingai dėkojame dr. L. Plechavičiui už didelį rūpestingumą velionės ligos metu. Ponioms Z. Kozakevičienei ir J. Brazinskienei ją lankiusioms ligos metu. Ačiū visiems.

Nuliūdusi šeima.

P A D Ė K A

Širdingai dėkojame visiems, kurie, š. m. gegužės

6 d. mirus mūsų brangiai

MODESTAI PLECHAVIČIŪTEI

užjautė ar kitaip guodė mus skausmo valandoje. Dėkojame visiems, atvykusiems į paskutinį su ja atsisveikinimą New Yorke ir Chicagoje ir dalyvavusiems jos laidotuvėse.

Tariame širdingą ačiū visiems už vainikus, maldas ir užpirktas šv. Mišias.

Nuliūdime pasilikę: SESERYS, BROLIAI
IR GIMINĖS